

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۱۵) دی ماه ۱۳۵۳

و پرورش راجع به اصلاح قانون خدمات اجتماعی
 زنان و ابلاغ بدولت .

۶- تصویب صورت جلسه عصر روز یکشنبه
 (۸) دیماه ۱۳۵۳ .

۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون
 امور خارجه راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران
 به کنوانسیون تاسیس کمیسیون بین المللی پرورش
 کرم ابریشم و ابلاغ بدولت .

۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون
 امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تشکیل
 صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری و ارسال
 بمجلس سنا .

۹- تقدیم لایحه راجع به معاملات زمین بوسیله
 آقای مهندس انصاری وزیر مسکن و شهر سازی .

۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون
 دادگستری راجع به مجازات انتشار و افشای اسناد
 محرمانه و سری دولتی .

۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور
 استخدام و سازمانهای اداری راجع به تشکیل سازمان
 صنایع کوچک ایران .

۱۲- تقدیم لایحه گسترش کشاورزی پیشرفته
 در قطبهای کشاورزی بوسیله آقای مهندس روحانی
 وزیر کشاورزی و منابع طبیعی .

۱۳- اعلام تعطیلات زمستانی مجلس شورای
 ملی - ختم جلسه .

فهرست مطالب :

۱- قرأت اسامی غائبین جلسه قبل .

۲- بیانات قبل از دستور آقای نظمی - خانم
 آصف زاده - آقای دکتر تنکابنی و خانم مزارعی .

۳- تقدیم ۶ فقره لایحه بوسیله تیمسار سپهد
 کاتوزیان معاون وزارت جنگ ۱- لایحه اصلاح
 قانون تاسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران .

۲- لایحه راجع به الحاق تبصره ای بماده ۲۷ قانون
 استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی ۳- لایحه الحاق
 يك ماده بقانون خدمت وظیفه عمومی ۴- لایحه
 الحاق يك تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی

و کیفر ارتش ۵- لایحه نحوه اجرای مقررات قانون
 پولی و بانکی کشور در بانک سپه ۶- لایحه اصلاح
 ماده ۳۶ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر و سایر

مزایای افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی
 و ژاندارمری کشور .

۴- تقدیم لایحه الحاق يك تبصره بعنوان
 تبصره ۳ بماده ۶ آئین نامه اجرای استفاده از
 اتومبیل های دولتی موضوع تبصره ۶۸ قانون بودجه

سال ۱۳۴۲ کل کشور بوسیله آقای طباطبائی معاون
 وزارت امور اقتصادی و دارائی .

۵- طرح و تصویب گزارش کمیسیون آموزش

مجلس ساعت ۹ صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

بازرگانی - دکتر برزگر - مهندس بهبهانی - بهنیا - دکتر
 حبیب الهی - مهندس حسین خسروی - دکتر خسروی
 کردستانی - حسام الدین رضوی - دکتر رفیعی - دکتر
 رهنوردی - سعادت - دکتر ضیائی - عبدالحسین طباطبائی -

۱- قرأت اسامی غائبین جلسه قبل .
 رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین بااجازم آقایان :

احمد - دکتر ابوالهدی - اسلامی نسا - دکتر

مهندس عطائی - دکتر عظیمی - مهندس فرخ - مهندس فروهر - کلانتر هرمزی - کمالاتی - کمالوند - دکتر کیان - دکتر مدنی - دکتر نایبی - نجده شیبانی - مهندس نصر - نیک روش - خانم اقبال - خانم مزارعی .

غائبین مریض - آقایان :

اخوی - پرویزی - دکتر جزیری - تیمسار حکیمی - دکتر رشید یاسمی - مهندس زاهدی - کریم بخش سعیدی - شاهنده - محدث زاده - موقر - احتشامی - مهرزاد .
۲ - بیانات قبل از دستور آقای نظمی - خانم آصف زاده - آقای دکتر تنکابی و خانم مزارعی .
رئیس - تظفهای قبل از دستور را شروع می کنیم آقای نظمی تشریف بیاورید .

امنیت و سایر نیازهای ملت عراق تأسی کند . همچنان باعمال بیشرمانه خود ادامه داده و با تجاوزات مرگبار بدهکده های کردشین و ریختن بمب و پخش مواد شیمیائی سبیت و وحشی گریهای خود را بعداعلا رسانده است . ملت ایران که با مر جهان مطاع ملو کانه ، شاهنشاه نوع پرور انسان دوست خود که همیشه از رحمانیت آفریدگار یکتا و حقانیت رسول اکرمش محمدابن عبدالله (ص) و قرآن کریم الهام می گیرند ، میزبان بیش از یکصد هزار نفر از این اکراد آواره شده از عراق است و وسایل رفاه و آسایش آنها را فراهم آورده است (صحیح است) مانند همه ملل جهان خصوصاً مسلمانان دنیا ، باین اعمال وحشیانه و ددمنشانه دولت بعثی عراق با دیده نفرت و انزجار نگاه میکند (صحیح است) .

و منتظر آینده بسیار نزدیکی است که عمال بعثی عراق بسزای اعمال غیر انسانی خود برسند و این لکه بزرگ ننگین از دامن تاریخ بشریت پاک گردد .

همکاران ارجمند ، خانها - آقایان بطوری که دیروز مشاهده فرمودید کنگره بزرگ داشت چهلین سال روز آزادی اجتماعی زنان ایران در پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی گرامی ایران افتتاح شد . بنای آزادی زنان ایران که برای اولین بار بدست توانای اعلیحضرت رضا شاه کبیر بنیانگذار ایران نوین استوار گردید ، در هشتم اسفند ماه سال ۱۳۴۱ بمرکت فرمان مطاع شاهنشاه آریامهر توسعه و پیشرفتی را که درخور جامعه زنان ایران در عصر آریامهری بود با کمال سرعت آغاز کرد (صحیح است) ، زنان ایران با برخورداری کامل از عنایات خاص شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی گرامی ایران با بهره گیری از توجهات و زحمات شبانه روزی والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی ریاست عالی جمعیت زنان ایران و علاقه و ایمان معظم له باین امر مهم حیاتی و نقشی را که در اجلاسهای خودشان در مجمع عمومی سازمان ملل متحد ایفا فرمودند ، در اندک مدت در صف پیشروترین زنان جهان امروز قرار گرفتند (صحیح است) ملت حق شناس ایران ایمان راسخ دارد که در آینده بسیار نزدیکی زنان

منظمی - بنام خدا و بنام نامی شاهنشاه آریامهر ارواحنا فداه جناب آقای رئیس - نمایندگان محترم مجلس شورای ملی نه تنها تحول عظیمی که رهبرهای خردمندانه شاهنشاه آریا مهر و آینده نگریها و دور - اندیشی های مدیرانه معظم له در جهت تأمین امنیت و ثبات سیاسی و اقتصادی و پیشرفت فردی و اجتماعی ملت ایران بوجود آورده مورد اعجاب و تحسین ملل جهان قرار گرفته است بلکه تلاشهای پیگیر و مستمر شاهنشاه بزرگ مادر زمینه استقرار صلح جهانی و مبارزه با فقر و گرسنگی و بیسوادی و اعطای کمک های بلاعوض و باطویل المدت بکشورها سبب شده است که تهران پایتخت کشور عزیز ما قبله آمال و آرزو های بسیاری از کشورها و ملت ها شود و از نظرات و توصیه ها و رهنمود های حیات آفرین و افکار انسانی و نیات خیرخواهانه و تدابیر حکیمانه رهبر اندیشمند ما در بهبود و ثبات وضع زندگی خود بهره گرفته و از سیاست مستقل ملی ما برای حل مشکلات و معضلات سیاسی و اقتصادی خویش الهام بگیرند و راهنمائیهای شاهنشاه بزرگ ما را بکار بندند (صحیح است) . امامایه کمال تأسف است ، در دنیای پر آشوب امروز که کشورها و ملت های بی شماری با بهره مندی کامل از نبوغ ستایش انگیز رهبر نوع پرور و انسان دوست کشور ما اوضاع نابسامان خود را سر و سامان داده و بسوی یک زندگی مرفه و آسوده ای گام بر می دارند دولت بعثی عراق با علم و اطلاع کامل بنیازهای مادی و معنوی ملت عراق بجای اینکه از دولتها و کشورهای دیگر در راه تأمین

ایران با کسب پیروزیهای دیگری در اجتماع خود بهمان ترتیب که در قطعنامه کنگره با حضور والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی منعکس گردیده است گامهای بلندتری در اعتلاء هرچه بیشتر کشور عزیز ما بر خواهند داشت (احسنست) .

شمردن بزنامه های زندگی بخش که در مدت ۱۱ سال بنا بر اراده ملوکانه و با اجرای فرامین مبارک و حیات بخش بزرگ رهبر انقلاب شاهنشاه آریامهر وسیله دولت خدمتگزار حزبی هم مسلک جناب آقای امیر عباس هویدا و مجاهدتهای صادقانه حزب پاسدار انقلاب با گرفتن الهام از افکار بلندونیات مقدس و خیرخواهانه بدر تاجدار ملک و ملت ایران در کشور ما انجام گرفته و ما را باوج عظمت و ترقی و تعالی رسانده و در میان ملل جهان شاخص و نمونه یک ملت سعادت مند ، مترقی و پیشرفته قرار داده است بسیار مشکل است و بنده اجازه نمیخواهم که برای نمونه یکی از این برنامه ها را که هفته گذشته مورد بازدید اعضای محترم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی قرار گرفته است باجمال از نظر نمایندگان محترم ملت بگنویانم .

صبح روز دوشنبه نهم دیماه اعضای محترم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بناب دعوت جناب آقای روحانی وزیر کشاورزی و منابع طبیعی از کارخانه شیر پاستوریزه تهران بازدید کرد . در این بازدید از طرف جناب آقای همایونفر معاون پارلمانی این وزارتخانه و سرپرست و کارکنان این کارخانه راهنمائیهای لازم بعمل آمد و توضیحات کافی در اطراف ظرفیت فعلی کارخانه و برنامه های آینده داده شد .

در سال ۱۳۳۳ مقدمات تأسیس کارخانه فراهم گردید و در سال ۱۳۳۶ آماده بهره برداری شد . در اوایل بهره برداری محصول روزانه ۷۰۰ - ۸۰۰ کیلو بود که سرعت و در مدت یکسال به ۵۰ تن در روز رسید . در سال ۱۳۴۲ با عملکرد روزانه ۶۰ تن در عدد ادیکی از واحدهای دامپروری کل کشور درآمد .

در همین سال وزارت کشاورزی کارخانه را توسعه می دهد و از طریق تشویق دامپروران اطراف تهران در مدت سه سال یعنی تا سال ۱۳۴۵ میزان عملکرد

خود را از ۶۰ تن به ۱۲۰ تن می رساند . با بهبود کمی و کیفی دامداریهامیزان تولید روزانه شیر بسرعت بالا می رود و در سال ۱۳۴۸ به ۱۹۰ تن می رسد که مقداری از آن (در فصل فراوانی شیر و زمانی که مصرف آن کاهش پیدامی کند) ببنیر و کره و یا شیر خشک تبدیل میگردد . کارخانه شیر پاستوریزه در سال ۱۳۴۳ مقدمات احداث یک کارخانه تهیه شیر استریلزه را هم فراهم می سازد که این کارخانه در سال ۱۳۵۱ بکار می افتد که از آن تاریخ تا کنون روزانه ۴۰ - ۴۵ تن شیر استریلزه که احتیاجی بنگهداری در یخچال ندارد و تا یکماه سلامت آن را کارخانه تضمین می کند تهیه و در دسترس مردم قرار می دهد و در خلال فعالیتهای خود در تهران دو کارخانه دیگری را هم یکی در شیراز و دیگری در تبریز بوجود می آورد و بعنوان کارخانه مادر از آنها استفاده میکند .

در سال ۱۳۴۷ شرکت صنایع شیر ایران را تأسیس می نماید و با انجام این کار در بهبود و توسعه کارخانه ها قدمهای اساسی برمی دارد .

در سال ۱۳۵۰ شرکت صنایع شیر ایران متوجه می شود که کارخانه شیر تهران متناسب با مقدار شیر دریافتی روزانه نیست و ب فکر توسعه آن می افتد و فعالیت خود را بروزی ۲۵۰ تن میرساند .

با تشکیل وزارت کشاورزی و منابع طبیعی ، جناب آقای روحانی وزیر لایق آن با توجه بلزوم توسعه هرچه بیشتر دامداریها و نیاز روز افزون مردم بشیر پاستوریزه و استریلزه و فرآورده های آن از اوایل سال ۱۳۵۲ مقدمات ایجاد کارخانه بزرگی را فراهم میسازد که بتواند برای ده سال آینده شیر دامداریهای اطراف تهران را با توجه بتوسعه روز افزون این دامداریها جذب کند و بهمین دلیل در اواسط سال ۱۳۵۲ قرارداد ساختمان کارخانه ای بظرفیت ۵۰۰ تن بسته میشود که مساحت آن ۱۰ هزار متر مربع است و در دست ساختمان است و ماشین آلات این کارخانه میتواند در ظرف ۶۰ ساعت این مقدار شیر را عمل کند و بسته بندی نماید . این کارخانه عظیم دو اواخر سال آینده آماده بهره برداری خواهد شد و کارخانه قبلی در بنیر سازی و تهیه بستنی و همچنین بعنوان سردخانه و انبارهای فی

مورد استفاده قرار خواهد گرفت. برابر آمار موجود در حال حاضر در اطراف تهران روزانه ۳۰۰ تن شیر بدست میآید که ۱۹۰-۲۰۰ تن آن را کارخانه شیر پاستوریزه تهران و بقیه را کارخانه‌های خصوصی مانند پاک (حدود ۳۵ تا ۵۰ تن) دریافت مینماید. برای همین آمار عملکرد کارخانجات شیر پاستوریزه: شیراز ۶۰ هزار و تبریز ۳۰ هزار پاکت و ۱/۳ لیتری در روز است. در استانهای: اصفهان ۱۵ هزار رشت ۱۳ هزار - رضایه ۱۰ هزار - مشهد ۲۵ هزار و پاک تهران ۵ هزار و اهواز و آبادان بمقدار زیادی با کمک‌های مالی و فنی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی کارخانه‌ها شیر پاستوریزه تهیه مینماید.

در اجرای سریع و صحیح فرمان مبارک همایونی مبنی بر تغذیه رایگان نوآموزان سراسر کشور و تأمین شیر کافی برای آنان که در حال حاضر از ۶ میلیون نفر تجاوز میکند.

وزارت کشاورزی و منابع طبیعی يك سری برنامه‌های کوتاه مدت را بمرحله اجرا در آورده که در مرحله اول تأسیس کارخانه ۱۰۰ تنی برای تهیه شیر خشک و کره میباشد و کارخانجات چند استان راهم که باجمال بیان شد آماده نموده و در کرمانشاه و کرمان و در یکی از نقاط اهواز هم مقدمات تأسیس کارخانه را فراهم کرده که بتدریج آماده برای بهره برداری شوند. سپس شرکت تهیه و توزیع شیر را در سراسر کشور تأسیس نموده است این شرکت موظف است ده واحد صدتنی در ۱۰ استان در طول برنامه پنجم ایجاد کند و با مطالعه موقعیت ها و شرایط استانهای دیگر هم ۱۰ واحد دیگر جمعاً ۲۰ واحد صدتنی بوجود آورد.

با شروع با اجرای چنین برنامه‌های وسیع از نظر تأسیس واحدهای تهیه شیر پاستوریزه و استرلیزه و فرآورده‌های آن و ایجاد قطب‌های دامداری و مجتمع‌های کشت و صنعت اطمینان کامل دارد که وزارت کشاورزی و منابع طبیعی خواهد توانست این وظیفه مهم و حیاتی را به‌ترتیبی که شاهنشاه بزرگ و رهبر خردمند مملکت و ملت ایران اراده فرموده‌اند به نحو مطلوب بانجام برساند و افتخار دیگری بر افتخارات متعدد دولت خدمتگذار حزبی و حزب پاسدار انقلاب اضافه کند و در پیشگاه با

عظمت شاهنشاه آریامهر بیش از پیش سر بلند و مفتخر سازد. (احسن) در خاتمه عرایضم از خدمات ارزنده و صادقانه دولت خدمتگذار حزبی هم مسلک جناب آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر و رئیس دفتر سیاسی و هیأت اجرائی حزب پاسدار انقلاب که برنامه‌های زندگی بخش انقلاب شاه و ملت را یکی پس از دیگری در شهرستانهای سردشت و پیرانشهر (حوزه انتخابیه اینجناب) مانند همه نقاط کشور تحت ارشاد و حمایت‌های شاهنشاه آریامهر بمرحله اجرا در آورده و موجبات رفاه و آسایش مردم و پیشرفت و ترقی عمران و آبادانی را هر روز بیش از روز پیش فراهم میسازد اظهار سپاسگزاری میکنم و توفیق روز افزون این دولت خدمتگذار را در انجام خدمت صادقانه هر چه بیشتر آرزو میکنم و از جناب آقای دکتر خطیبی نیابت ریاست مجلس شورای ملی و مدیر عامل و رئیس هیأت مدیره جمعیت شیر و خورشید سرخ در مورد ایجاد بیمارستان ۵۰ تخت‌خوابی پیرانشهر و از جناب دکتر وحیدی وزیر لایق نیرو و راجع بایجاد سد روی رودخانه زاب صغیر استدعای عطف توجه خاص را دارم و مسلم میدانم که با در نظر گرفتن اهمیت مساله و ضرورت امر دستور خواهند فرمود از هم اکنون مقدمات ایجاد بیمارستان وسد فراهم گردد. (احسن. احسن).

رئیس - خانم آصف‌زاده بفرمائید.

خانم آصف‌زاده - جناب آقای رئیس - همکاران ارجمند دیروز بمناسبت بزرگداشت چهلمین سالروز آزادی اجتماعی زنان ایران و آغاز سال جهانی زن مراسمی در پیشگاه مبارک شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران بر ریاست عالی و الاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی تشکیل شده بود.

در این آئین پرشکوه که لوحه سپاس ملیونها زن ایرانی به پیشگاه شاهنشاه آریامهر تقدیم شد رهبر عالیقدر ایران با فرمایشات گرانقدر و تاریخی خود زنان ایران را در آستانه چهلمین سالروز هفده دیماه ۱۳۱۴ به افتخارات تازه‌ای مباحی ساختند (صحیح است) شاهنشاه آریامهر ضمن اشاره به قدرت کارائی و سازندگی زنان ایران و لزوم مشارکت هر چه بیشتر آنان در کارهای زیربنائی مملکت و رفع موانع و مشکلات موجود فرمودند:

« برای تأمین هر چه بیشتر این هدف مقرر میداریم در صورتیکه هنوز قوانین و مقررات و روشهای اجرائی وجود داشته باشد که به نحوی موجب تبعیض و بهزیان زنان باشد البته بنحو منطقی و بررسی شده مورد تجدید نظر قرار گیرد و اصلاحات لازم در آنها بعمل آید. »

اینست رسالت تاریخی فرزندان برومند اعلیحضرت رضاشاه کبیر بنیان گذار ایران نوین و سردار رشید توانای تاریخ ایران که همزمان با سایر تحولات اجتماعی طی قیامی متهورانه در چهل سال حجاب جهل و ظلمت را از چهره زنان ایرانی برافکنند (احسن). روزی که در معیت همکاران ارجمند خود بانوان نماینده در مجلس شورای ملی و سایر هم‌مسلمانان از زادگاه این سردار رشید در آلاشت دیدن کردیم و هنگامی که در قلب آن کوهساران عظیم و سربلک کشیده پای در آن خانه کوچک و مقدس نهادیم و لحظه‌ای که آن گهواره بسیار کوچک و چوبینی را که پیکر سردار نامی ایران را در خود پروراند بود از نزدیک لمس کردیم همه‌ما در برابر قدرت و عظمت الهی و لطف و عنایات پروردگار سر تعظیم و تکریم فرود آوردیم که در آن روز گاران تاریک و بحرانی ناجی بزرگ ایران را در آن کوهساران عظیم پرورش و بملت ایران ارزانی داشته‌است (احسن).

وقتی که در تاریخ ایران و جهان از اعلیحضرت رضاشاه بعنوان کبیر یاد میکنیم هرگز راه‌آغراق و مبالغه ننموده بلکه میتوانم بانهایت جرئت و اطمینان بآزادارم که صحیح‌ترین مورد انطباق این عنوان در میان امپراطوران جهان به سردار بزرگ ما صادق است - زیرا که این فقط او بود که با عظمت روح خود از هیچ همه چیز ساخت و از تیرگیها روشنیا آفرید و از ضعف مطلق و تجزیه و انحلال کشور، ما را به قدرت و استقلال و اتحاد کامل رسانید (صحیح است).

درد بر روان پاک و خلاق سردار رشید ایران اعلیحضرت رضاشاه کبیر (احسن) هفدهم دیماه ۱۳۱۴ نه تنها سر آغاز آزادی اجتماعی زنان ایران و رفع حجاب و ظلمت از حیات زن ایرانی است بلکه نقطه عطف بزرگی در تاریخ حیات اجتماعی - سیاسی و اقتصادی ایران میباشد زیرا که بنای پرورش يك نسل سالم مقتدر و آینده

ساز بدست مادران روشنفکر و آزادمش در چنین روزی بی‌ریزی گشت - و با حقوق سیاسی و سایر مزایایی که از طرف رهبر انقلاب ایران شاهنشاه آریامهر به زنان ایران اعطاء گردید امروز این تلاش و کوشش و ابراز لیاقت‌ها و شایستگی هاجت سازندگی در یک اجتماع پیشرو و مضاعف گشته‌است (صحیح است).

علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی محبوب ایران که نمونه افتخار آمیز این نسل اصیل و خلاق ایرانی می‌باشند در پیامی که بمناسبت سال بین‌المللی زن از اردیو و تلویزیون ایران فرستادند به بهترین وجهی موقعیت زن ایرانی را در جامعه مترقی امروز تشریح فرموده و با احاطه کاملی که بمسائل اجتماعی و ضرورت تحرك بیشتر در جامعه انقلابی ایران دارند خواستار مشارکت هر چه بیشتر زن ایرانی در کارهای فعال کشور گردیده‌اند و بخصوص که مفهوم تساوی حقوق را بعنوان تفاهم بین زن و مرد ایجاد همفکری و سازندگی در زندگی مشترک محیط خانواده و اجتماع تشریح فرموده‌اند.

علیا حضرت فرمودند: با وجود این پیشرفت‌ها و علیرغم امکانات قانونی و بنیادی که انقلاب برای ما فراهم ساخته است هنوز سهم زنان در نیروی کار کشور بهیچوجه کافی نیست آمارهایی که در اختیار است میزان مشارکت زنان در فعالیت‌های بخش‌های مختلف را در حدود ۱۲ درصد نشان میدهد. جامعه ایرانی باید بیش از هر وقت تساوی فرصت را برای زن و مرد فراهم سازد و این آگاهی را پیدا کند که برقراری تساوی فرصت در زمینه‌های اقتصادی - سیاسی - اجتماعی و فرهنگی ناشی از حقوق مسلم زنان است نه يك بخش مشفقانه.

و در جای دیگر میفرماید: هدف ما برقراری تساوی کامل بین زن و مرد چه در قانون و چه در عمل میباشد نه ایجاد دوستگی و جبهه‌گیری. به بیان دیگر تلاش زنان برای مشارکت در ساختن کشور را تنها سبزه جوانی‌ها و افزون طلبی‌های افراطی یا اقداماتی که نظام خانواده‌ها را نا استوار میسازد نباید اشتباه کرد.

این فرمایشات گرانقدر ترجمان نیت و افکار ملیونها زن ایرانی بوده و ما امیدواریم با الهام از نیت بلند شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی محبوب ایران

بتوانیم این وظیفه خطیر اجتماعی را در قبال تاریخ ایران و ملت ایران بخوبی انجام دهیم. در اینجا لازم میدانم مراتب سپاس خود را به حضور خواهران و آقایان شهباز ایران و الاحضرت شاهدخت شمس پهلوی و الاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی که با لطف و عنایات و سعی و کوشش شبانه روزی خود زنان ایران را طبقات مختلف مملکت را در راه احقاق حقوق و تأمین رفاه اجتماعی رهنمون گشته اند تقدیم دارم (احسن).

همچنین فرصت را مغتنم شمرده و در خاتمه عرایض خود پیام جامعه روحانیت و طبقات مختلف مردم آبادان را که مبنی بر ابراز تنفر و از جبار شدید از آزار و اذیت و اعدام شیعیان و روحانیون مقیم عراق می باشد در ساحت مقدس مجلس شورای ملی منعکس و معروض داشته و از خداوند متعال مسئلت مینمایم که قلوب تبارک عمال حکومت بعث عراق را بنور عدل الهی و تعالیم عالیه اسلام روشن و منور سازد. (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر تنکابنی بفرمائید.

دکتر تنکابنی - جناب آقای رئیس همکاران محترم شور در بودجه عظیم افتخار انگیز و ادامه بی حد در جلسات علنی در این زمینه که خود گویائی از طرز کار و خدمتگزاری مجلس انقلابی است عرض گزارش از یک مسافرت رسمی بکشور جمهوری فدرال آلمان را بتعویق انداخت و بامروز موکول نمود.

در آذرماه بنا بدعوت رسمی جمهوری فدرال آلمان باین کشور عزیمت نمودم در شهرین این فرصت حاصل گردید تا نمایندگان احزاب سیاسی «سوسیال دمکرات»، «سوسیال مسیحی»، «دمکرات آزاده» و همچنین چند نفر از شخصیت های برجسته دینی کشور از جمله چند نفر از نمایندگان پارلمان و نیز مدیران جراید و صاحبان صنایع بخش خصوصی مذاکرات در خصوص تمدد و شاهنشاهی ایران و انقلاب شاه و ملت و نتایج حاصله از این انقلاب و دیگر گونیهائیکه در تمام شئون سیاسی و اقتصادی و اجتماعی ملت ایران بوجود آمده علی الخصوص و همچنین داهیانه و خردمندانه رهبر انقلاب اجتماعی ایران شاهنشاه آریامهر و نقش سازندگی حزب ایران

نوین در عصر انقلاب صحبت شود (احسن).
در هرنشست وقتی از مقام بین المللی رهبر افتخار آفرین شاهنشاه آریامهر نمونه بشردوستی و آزادمندی و سبیل صاحب نظران و متخصصین فن علوم اقتصادی و سیاسی و اجتماعی تجلیل بعمل آورده می شد، اشک شادی در چشمانم برق میزد و با افتخار هر چه تمام تر در مقابل موفقیت های چشم گیری که نصیب ملت نجیب و اصیل ایران شده بود سخن می گفتم و نهایت خوشحال و سرفراز بودم که دیگر دوران حقارت ایران بادست قدرتمند رهبر توانای ایران شاهنشاه آریامهر سپری شده (صحیح است) و دیگر زمانی را که در این کشور تحصیل میکردم و کشورم را بعنوان افسانه های هزار و یکشب آن می شناختم و لاغیر اثری نیست و امروز کشور ایران را یک کشور، مترقی، مستقل با منابع غنی و مردمی متمدد و هوشمند و مستعد برای پذیرش علوم و فنون و تکنولوژی جدید و صاحب صنعت و قدرت مالی با ثبات سیاسی کامل که صدر آن رهبری اندیشمند، دانشمند و رهبرینی صحیح و سالم قرار داردمی شناسند بهمین دلیل کمتر روزنامه آلمانی است که از ایران با احترام یاد نکند و در مقابل افکار و اهداف خیر خواهانه شاهنشاه آریامهر در سطح بین المللی سر تعظیم فرود نیاورد. (صحیح است).

موضوع تکریم از رهبر عدالتخواه ما تنها به روزنامه های آلمان ختم نمیشود بلکه اکثر جراید اروپا که در این سفر بآنها دسترسی پیدا نمودم یکی پس از دیگری در مقام توصیف عظمت ایران و تشریح انقلاب شاه و ملت و ثمرات آن و تشویق بخش خصوصی در سرمایه گذاری در ایران برآمده اند و نام شاهنشاه عزیز ما را با احترام خاص منعکس و معظم له را یکی از برجسته ترین شخصیت های جهانی معرفی مینمایند بطوریکه مجله فرانسوی «لوپوآن» طق سستی که رویه این مجله است پایان هر سال با بررسی ها و تحقیقات لازم که از مدتی قبل معمول میدارد «مردسالی» را که نقش سازندگی در تاریخ انسانها ایفا کرده باشد معرفی مینماید. برای سال ۱۹۷۴ شاهنشاه ایران را «مردسال» معرفی کرده و بهمین مناسبت روی جلد آخرین شماره سال ۱۹۷۴، مجله خود را اختصاص به تمثال مبارک شاهنشاه آریامهر

زیارت خانه خدا شدیم لازم دیدم گزارشی در این مورد تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی بنمایم.

جمال کعبه چنان می دو اندم به نشاط

که خارهای مقلان حریر می آید

(احسن).

قرنهاست مردم مسلمان جهان راه طولانی و داغ صحاری عربستان را بخاطر ادای فریضه مذهبی و زیارت خانه خدا می پیمایند چه آن زمان که کجاوه و شتر مورد استفاده مردم بود و چه امروز که جت های بوئینگ و جمبوجت سفرا آسانتر ساخته است عشق و اشتیاق این عبادت و بخصوص احساس مردم مسلمان نسبت بسرمزمنی که در آن هنوز آهنگ گامهای پیغمبر مرسل بگوش جان شنیده میشود نقصانی نیافته است و زندگی ماشینی که جهان را تحت استیلا خود در آورده است قادر نبود کمبودی در این احساس بوجود آورد (صحیح است). بطوریکه آمار منتشره در کشور عربستان سعودی نشان میدهد امسال نزدیک یک میلیون و نیم مسلمان از سراسر دنیا در این کنگره عظیم اسلامی شرکت نموده بودند.

سهم ایران از نظر کیفی قابل ملاحظه بود. گرچه عاشقان راه حق و سالکان خانه خدا هر زحمت را بجان می خردند و حتی سرزنشهای خار مقلان نیز آنان را از راه باز نمیدارد ولی مسئولین امور حج سعی نموده بودند که راحتی زائران تأمین شود ایران در چند سال اخیر توانسته است نظم چشمگیری در میان زائران خانه خدا بوجود آورد. از مدتها قبل از شروع کارهای اساسی حج داوطلبان زیارت مورد معاینه دقیق قرار می گیرند تا آنها که واقعا مستحقان و استطاعت ادای فریضه را دارند مسافرت نمایند (صحیح است).

سازمان اوقاف سعی نموده است گروه های کوچکی که از یکصد و پنجاه نفر تجاوز نمیکند بدست مشول کار آزموده ای که سالها در این راه تبحر داشته بسیار. در این امر مهم سازمانها و وزارتخانه های مختلفی نیز همکاری نزدیک داشته اند که فعالیت سازمان پیش آهنگی ایران و شیر و خورشید سرخ چشمگیر بود (صحیح است).

پشاهنگان سیار که از سراسر ایران با خلوص نیت و

بر روی زمینه ای از تخت جمشید بعنوان مظاهر ایران کهن و تأسیسات نفی نمودار حاکمیت ایران بر منابع ملی میدهد (احسن).

خوشبختانه طول اقامت اینجانب در بن مقارن بود با هفته ایران در بن که با مساعی وزارت دارائی و امور اقتصادی که وزیر لایق آن نیز شخصاً در مراسم افتتاح آن شرکت داشتند و با جدیت وزارت امور خارجه و پیگیری خستگی ناپذیر سفیر شاهنشاهی ایران در آلمان و همکاری صمیمانه مقامات سفارت فدرال آلمان در ایران و تشویق و معاضدت شرکت ملی نفت ایران بنحو مطلوب و شایسته برگزار شد که این خود نیز مستند خلل ناپذیر بر موفقیت برنامه های عظیم کشور ما است.

این تنها جراید کشور اروپا نیستند که ترقیات کشور ایران را تحت رهبریهای رهبر عالیقدرش تجلیل مینمایند بلکه اکثر جراید دنیا مخصوصاً مطبوعات کشورهای دولت مسلمان پیشرفتهای اقتصادی و صنعتی ایران را تجلیل و رهبر عظیم الشأن ما را ستایش مینمایند (صحیح است) بنحویکه هم اکنون مردم مسلمان اردن و مصر منتظر دیدار شاهنشاه عالیقدر و شهبانوی نیکوکار هستند، شاهنشاه و شهبانوی مسلمان ما که همواره علائق خود را با اصول مقدس دین مبین اسلام ابراز داشتند و در تحکیم دوستی ملل مسلمان جهان نقش ارزنده ای داشته اند با این مسافرت بار دیگر رشته های دوستی ایران با مردم مسلمان جهان بخصوص خواهران و برادران مسلمان اردن و مصر را بیش از پیش استوار خواهید ساخت متشکرم (احسن - احسن).

رئیس - خانم مزارعی بفرمائید.

خانم مزارعی - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند،
قبلا چهلمین سالروز آزادی زنان ایران و شروع سال زن را بعموم زنان این مرز و بوم تبریک عرض نموده و درود بی پایان زن ایرانی را تقدیم بروان پاک رضاشاه کبیر مینمایم (احسن) چون ادای فریضه حج یکی از عبادات مسلمانان است و تهیه بوگزار کوهن آن مورد توجه تمام مردم ایران است امسال که توفیق دست داد و من در معیت همکار بسیار ارجمند خانم پیرنیا عازم

بخاطر خدمت مردم بعبستان آمده بودند اولین افرادی بودند که بزوار ایرانی خوش آمد میگفتند و آخرین افرادی که سفر بخیر آنان در تمام مدت و در همه جا مشغول کمک و راهنمایی مردم بودند صمیمانه میکوشیدند که هر جا کاری بود انجام شود و مشکلی برای مردم بوجود نیاید این جوانان که حتی در لباس احرام نیز دستمال گردن پشاهنگی ایران را بسته بودند آنقدر با صداقت و صمیمیت مردم کمک میکردند که همه مردم آنان را مشکل گشای کار خود میدانستند (احسن).

سفارت ایران در عربستان سعودی نیز کمال کوشش را برای آسایش خیال ایرانیان انجام میداد و شعبات بانک ملی ایران در تمام مدت شبانه روز کار میکردند و حتی جمعه برای راحتی خیال مردم از تعطیل چشم پوشیده بودند من امیدوارم از اینهمه فعالیت که بخصوص بانک ملی ایران در ایام حج در عربستان سعودی داشته قدر دانی شود (صحیح است).

احترام زیادی که مردم و دولت عربستان سعودی نسبت برهبر عظیم الشان و ملت ایران مبذول میداشتند قابل ملاحظه بود ایرانیان بابر خورداری از احترامی که شایسته شان ملتی زنده است فریضه بزرگ مذهبی خود را انجام دادند و باز چون سال گذشته در شرفیابی سفیر ایران در عربستان سعودی و معاون نخست وزیر و رئیس سازمان اوقاف بحضور اعلیحضرت ملک فیصل زوار ایرانی را ستودند و بر نامه حج ایران را قابل تحسین دانستند و مردم ایران نیز مراتب حشمتی خود را در خانه خدایا ابراز احساسات نسبت به برادر ارجمند شاهنشاه و الاحضرت شاهپور غلامرضا آنچنان نشان دادند که باعث اعجاب سایر شرکت کنندگان گردید با اینهمه لازمست سازمان اوقاف که از هیچ کوششی برای بهبود وضع زائران ایرانی که در این مراسم نماینده ملت ایران در میان مسلمانان هستند دریغ نمی نماید نکات زیر را یاد آور گردید.

امسال خوشبختانه عده جوانانیکه زیارت خانه خدا آماده بودند بسیار بود. تعدادی دانشجویان ایرانی مقیم اروپا و آمریکا برای ادای فریضه حج مستقیماً بعبستان سعودی آمده بودند آنها که قبلتر تیب شرکشان

را در یکی از گروهها داده بودند اغلب دچار اشکال منطقی میشدند از نظر مذهبی در راهنماییهای راهنمایان سازمان اوقاف می توانستند برای بهبود زائرین جوان و تحصیل کرده و بخاطر آنان که گرفتاریهای مادی اروپا و آمریکا قادر نبوده است آنانرا از راه ایمان و خدایاز دارد دقت بیشتری در توجیه مریبان مذهبی کاروانها نمایند و همچنین برای این منظور لازمست افراد کاروانها از نظر طرز فکر و با لافل زمینه ذهنی و شناخت اصول نزدیک بهم باشند بزرگترین اشکال مردم در این بود که منطق یکدیگر را قبول نداشتند و این مشکل حل نمیشود مگر آنکه گروههای مختلفی بوجود آید که بتواند جوابگوی مردم مختلف باشد.

امسال همه مردم یکسان بحج آمده بودند در حالیکه از هیچ نظر یکسان نبودند همه از نظر مالی وضع خوبی داشتند چون اگر مستطیع نبودند نمی توانستند باین مسافرت بیایند ولی اصلاً تشابه سنتی و تربیتی در میان افراد یک گروه نبود و این یکسان نبودن سبب می شد که اکثر آ در رنج باشند باید برای این مطلب فکری کرد چون در آنجا انسان بیش از هر چیز لازمست آسوده خیال باشد تا عبادت بپردازد.

سازمان اوقاف که افرادش از فرودگاه جده همراه و هم قدم زوار می کوشیدند تا باعث سرفرازی ایران گردند و واقعاً نظم - ججاج ایرانی در میان سایرین چشمگیر بود باید سعی در آسایش بیشتر حجاج نیز بنماید. با همه سپاسی که از سازمان اوقاف دارم باید این نکته را تذکر دهم که این کافی نیست که ماهر سال بهتر از سایرین باشیم بلکه لازمست هر سال از سال پیش خود، بهتر و آسوده تر بعبادت بپردازیم و ملت ایران با نظم و شکوه بیشتری در این کنگره عظیم اسلامی شرکت نماید.

سازمان اوقاف در برنامه جدید خود سعی میکند مردم را بهتر زندگی کردن عادت دهد و من امیدوارم در این امر مهم موفق باشد.

در پایان مقال از رب کعبه سعادت و سلامت رهبر اندیشمند ملت و مردم شریف و مین پرست ایران را آرزو میکنم (احسن - احسن).

۳- تقدیم ۶ فقره لایحه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس. وارد دستور می شویم تیمسار سپهبد کاتوزیان بفرمائید.

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ). با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم شش لایحه بشرح زیر تقدیم می کنم و استدعای تصویب آنرا دارم.

۱- لایحه اصلاح ماده ۶ قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب و اضافه شدن يك تبصره به ماده ۸ آن.

۲- لایحه الحاق يك تبصره به ماده ۲۷ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی.

۳- لایحه الحاق يك ماده به قانون خدمت وظیفه عمومی.

۴- لایحه اصلاح ماده ۴۶ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر و سایر مزایای افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی و ژاندارمری کشور.

۵- لایحه الحاق يك تبصره به بند ب ماده ۳۳۰ قانون دادرسی و کیفر ارتش.

۶- لایحه نحوه اجرای مقررات قانون پولی و بانکی کشور در بانک سپه.

رئیس - لوائح بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۴- تقدیم لایحه الحاق يك تبصره بعنوان تبصره

۳ بماده ۶ آئین نامه اجرای استفاده از اتومبیل های دولتی موضوع تبصره ۶۸ قانون بودجه سال ۱۳۳۲ کل کشور بوسیله آقای طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی

رئیس - آقای طباطبائی بفرمائید.

طباطبائی (معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی). با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم لایحه الحاق يك تبصره بعنوان تبصره ۳ بماده ۶ آئین نامه استفاده از اتومبیل های دولتی را تقدیم میکنم و تقاضای تصویب آنرا دارم.

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع

میشود.

۵- طرح و تصویب گزارش کمیسیون آموزش و پرورش راجع به اصلاح قانون خدمات اجتماعی زنان و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش کمیسیونها راجع به اصلاح قانون خدمات اجتماعی زنان مطرح است قرائت می شود. (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون آموزش و پرورش بمجلس شورای ملی

کمیسیون آموزش و پرورش در جلسه روز شنبه ۳۰ آذرماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۵۳۶۴ مورخ ۱۳/۳/۱۳۵۳ دولت مربوط باصلاح قانون خدمات اجتماعی زنان را که قبلاً بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و مجلس سنا تغییراتی در آن بعمل آورده است مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه مجلس سنا را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

قانون اصلاح قانون خدمات اجتماعی زنان

ماده واحده - قانون خدمات اجتماعی زنان مصوب ۱۳/۴/۱۳۴۷ و اصلاحیه آن مصوب ۱۳۵۱/۳/۳۰ بشرح زیر اصلاح میشود:

۱- قسمت اول ماده ۳ بشرح زیر اصلاح میشود. از تاریخ تصویب این قانون در هر سال فهرست فارغ التحصیلان و میزان احتیاجات دولت بخدمت زنان در هر يك از امور مذکور در ماده دوم از طرف دولت اعلام میشود و کلیه فارغ التحصیلان همانسال که سنشان برای دارندگان گواهی پایان تحصیلات متوسطه با معادل آن بین ۱۸ تا ۲۵ سال باشد و برای دارندگان مدارك تحصیلی بالاتر از تحصیلات کامل متوسطه از ۳۰ سال و برای دارندگان درجه دکتری از ۳۲ سال متجاوز نباشد برای انجام خدمات مذکور احضار میشوند.

زنانی که بعد از سن ۲۵ سالگی یاخذ گواهی نامه پایان تحصیلات متوسطه و بپاس از ۳۰ سالگی بمدارج بالاتر و بپاس از ۳۲ سالگی یاخذ درجه دکتری نائل میشوند از انجام این خدمت معاف خواهند بود.

۲- در ماده ۳ و سایر مواد عبارت (دعوت میشوند) عبارت (احضار میشوند) اصلاح میشود.

۳- در تبصره ۳ ماده ۳ کلمه (دیپلم) بعبارت (گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه) اصلاح میشود.

۴- تبصره ۵ ماده ۳ بشرح زیر اصلاح میشود:
تبصره ۵- پس از طی دوره دکتری فارغ التحصیلان

دانشگاهها به استثنای فارغ التحصیلان رتبه یکم و ممتاز در هر رشته در صورتی میتوانند دوره تخصصی طی نمایند که برگ خاتمه خدمت یا معافیت دائم از خدمات اجتماعی زنان در دست داشته باشند.

۵- تبصره زیر بعنوان تبصره ۳ ماده ۶ قانون اضافه می شود.

تبصره ۳۶- بزنانی که دارای مدارک تحصیلی لیسانس

و بالاتر هستند در زمان آموزش فوق العاده ای که میزان آن

با پیشنهاد سازمان مربوط و تصویب هیئت وزیران تعیین

خواهد شد پرداخت می گردد بهر حال جمع دریافتی هر فرد

لیسانسیه و بالاتر در دوره آموزش بعنوان حقوق و مزایا نباید از

حقوق و مزایای درجه مربوط که بعد از خاتمه آموزش

دریافت خواهد کرد بیشتر باشد.

۶- تبصره های زیر بماده ۱۰ اضافه میشود.

تبصره ۱۶- از تاریخ تصویب این قانون اشتغال

بکار در وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت

و در کارگاهها و کارخانهها و مؤسسات خصوصی برای

فارغ التحصیلان لیسانسیه و بالاتر منوط بارائه برگ

خاتمه خدمت یا معافیت قانونی از خدمات اجتماعی زنان خواهد بود.

تبصره ۲۵- تعیین سهمیه افراد مشمول لیسانسیه و بالاتر بر اساس رشته های تحصیلی آنان بمهده کمیسیون عالی هماهنگی است که با شرکت معاونان وزارتخانه ها و مسئولان مؤسسات دولتی مربوط در نخست وزیری تشکیل میشود این کمیسیون وظیفه دارد سهمیه مورد نیاز هر وزارتخانه را از مشمولان لیسانسیه و بالاتر تعیین و اعلام نماید.

۷- ماده زیر بعنوان ماده ۱۷ بقانون اضافه میشود.

ماده ۱۷۵- احضار و اعزام مشمولان زن طبق

آئین نامه ای که به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید بمهده وزارت مذکور خواهد بود.

مخبر کمیسیون آموزش و پرورش - دکتر جواد بازرگانی گزارش از کمیسیون امور اقتصادی و دارایی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارایی در جلسه ۴ دیماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط باصلاح قانون خدمات اجتماعی زنان را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون آموزش و پرورش را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارایی - امان الله ریگی رئیس - نسبت به گزارش کمیسیون ها نظری

نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بگزارش کمیسیونها

خانم ها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ می شود.

۶- تصویب صورتجلسه عصر روز یکشنبه (۸) دیماه ۱۳۵۳

رئیس - صورت جلسه عصر روز یکشنبه گذشته خدمت خانمها و آقایان توزیع شده است نسبت باین صورت

جلسه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب می شود.

۷- طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون امور خارجه راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون تأسیس کمیسیون بین المللی پرورش کرم ابریشم و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شوردوم الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون تأسیس کمیسیون بین المللی پرورش کرم ابریشم مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه دهم

دی ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای اقبال معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۲۳۵۲ مورخ ۱۳۵۳/۹/۱۲ دولت ارسالی از مجلس سناراجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون تأسیس کمیسیون بین المللی پرورش کرم ابریشم را که گزارش شورا اول آن بشماره ۱۴۴۳ چاپ شده است برای شور دوم مطرح و مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون تأسیس کمیسیون بین المللی پرورش کرم ابریشم

ماده ۱۰ احده - کنوانسیون تأسیس کمیسیون بین المللی پرورش کرم ابریشم مورخ اول ژوئیه ۱۹۵۷ (۱۰ تیر ۱۳۳۶)

مشتمل بر یک مقدمه و ۳۲ ماده را تصویب و اجازه تسلیم اسناد الحاق آن داده میشود:

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفی نیا (مستوفی) گزارش شوردوم از کمیسیون امور اقتصادی و دارایی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارایی در جلسه دهم دی ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه الحاق

دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون تأسیس کمیسیون بین المللی پرورش کرم ابریشم را مطرح و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارایی - امان الله ریگی گزارش شوردوم از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه دهم دیماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه الحاق

دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون تأسیس کمیسیون بین المللی پرورش کرم ابریشم را مطرح و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی - مهندس نظمی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۸- طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع بتشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شوردوم تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۳۵۳/۹/۳۰ با حضور خانم دکتر معارفی و آقای دکتر بهرون معاون وزارت مسکن و شهرسازی

لایحه شماره ۳۶۷۲۶ مورخ ۱۳۵۳/۹/۲ دولت مربوط به تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری را

که گزارش شور اول آن بشماره ۱۴۲۳ چاپ گردیده است با توجه به پیشنهاد های رسیده برای شوردوم مورد

رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری

۱۵۵- بمنظور تأمین رفاه مستخدمان رسمی کشوری صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری طبق مقررات این قانون تأسیس میگردد.

تبصره ۱۵- منظور از مستخدم رسمی در این قانون مستخدمان رسمی مشمول قانون استخدام کشوری و

دارندگان رتبه های قضائی و اعضای رسمی هیئت علمی دانشگاه های دولتی و مؤسسات آموزش عالی دولتی و مؤسسات پژوهشی دولتی است.

تبصره ۲۵- مؤسسات دولتی غیر مشمول قانون

استخدام كشوري در صورتيكه مقررات خاصي براي پس انداز كاركنان خود نداشته باشند مكلفند ظرف شش ماه از تاريخ تصويب اين قانون براساس مقرراتي كه به تأييد سازمان اموراداري واستخدامي كشورخواهد رسيد به تشكيل صندوق پس انداز اقدام نمايند .

تبصوه ۳- مستخدمان رسمي كه بموجب قانون واگذاري بيمارستانهاي وزارت بهداشت به جمعيت شير و خورشيد سرخ ايران منتقل شده اند و همچنين كليه مستخدمان رسمي كشوري كه مؤسسه محل خدمت آنان مقررات خاصي براي پس انداز اين قبيل كاركنان ندارند مشمول مقررات اين قانون ميباشند .

ماده ۲- وزارتخانه ها و مؤسسات دولتي مكلفند همه ماهه از حقوق هريك از مستخدمان رسمي خود تا پانزده هزار ريال دو درصد و نسبت به مازاد آن تا سي هزار ريال سه درصد و نسبت به مازاد آن تا پنجاه هزار ريال چهار درصد بابت سهم مستخدم كتر و ما به التفاوت آن را تا شش درصد بابت سهم دولت از اعتبار خود بر آن اضافه كنند و بحساب صندوق و اريز نمايند .

تبصوه ۱- حداكثر ميزان حقوق مشمول پس انداز در اين ماده به پيشنهاد سازمان امور اداري واستخدامي كشور و تصويب هيئت وزيران قابل افزايش ميباشد .

تبصوه ۲- وزارتخانه ها و مؤسساتي كه مستخدمان رسمي مأمور خدمت در اختيار دارند و حقوق آنان را از اعتبار و بودجه خود پرداخت ميكنند مكلفند همه ماهه وجوه مربوط به سهم دولت و سهم مستخدم را بترتيب مذكور در اين ماده بحساب صندوق و اريز كنند .

ماده ۳- پس انداز مذكور در ماده ۲ بصورت سپرده در بانك رهنی ايران بنام هر مستخدم نگهداري و بانك مزبور مكلف است در دفاتر خود بنام هريك از مستخدمان مشمول اين قانون دو حساب تحت عناوين حساب پس انداز سهم مستخدم و حساب پس انداز سهم دولت بطور جداگانه نگهداري كند و در پايان هر سال صورت وضعيت حساب او را پس از احتساب وجوهي كه بابت بهره بوجوه پس انداز اضافه ميشود با اطلاع وي برساند .

تبصوه ۴- نرخ بهره متعلق به وجوه پس انداز اعم از سهم مستخدم و سهم دولت با رعایت مقررات بانكي از طرف هيئت وزيران تعيين خواهد شد .

ماده ۴- بهره اي كه به وجوه پس انداز سهم مستخدم تعلق ميگيرد كلاً بحساب سهم مستخدم اضافه ميشود .

ماده ۵- دو سوم بهره متعلق به وجوه پس انداز سهم دولت بحساب پس انداز سهم دولت اضافه ميشود و يك سوم بقيه آن در حساب مخصوص و اريز ميشود تا طبق آئين نامه اي كه به پيشنهاد سازمان اموراداري واستخدامي كشور و وزارت رفاه اجتماعي به تصويب هيئت وزيران ميرسد به مصرف تأمين رفاه باز نشنگان و وظيفه بگيران و وراث قانوني مستخدمان فوت شده برسد .

ماده ۶- بمنظور رفاه باز نشنگان و وظيفه بگيران دولت مكلف است ظرف حداكثر شش ماه در اولين سال تشكيل صندوق مبلغ شصت ميليون ريال و در سال دوم مبلغ چهل ميليون ريال بعنوان كمك بحساب مخصوص تأمين رفاه باز نشنگان و وظيفه بگيران و اريز نمايند .

ماده ۷- وجوه پس انداز و بهره اي كه بحساب پس انداز مستخدم و سهم دولت طبق ماده ۴ تعلق ميگيرد تا زماني كه مستخدم در خدمت دولت است به وي پرداخت نميشود و در صورتيكه خدمت مستخدم خاتمه يابد به ترتيب زير عمل ميشود :

الف- در صورت باز نشنگي و يا از كار افتادگي يا باز خريد خدمت مستخدم كليه وجوه پس انداز سهم مستخدم و سهم دولت و بهره هاي مربوط باو پرداخت ميشود .

ب- در صورت فوت مستخدم كليه وجوه پس انداز اعم از سهم مستخدم و سهم دولت و بهره هاي مربوط به تساوي بين وراث قانوني مذكور در ماده ۸۶ قانون استخدام كشوري تقسيم ميگردد و در صورتيكه وراث قانوني با شرايط مقرر در ماده ۸۶ قانون مذكور وجود نداشته باشد فقط سهم مستخدم و بهره آن طبق قانون مدني به ورثه او تعلق خواهد گرفت .

ج- در صورتيكه مستخدم به موجب حكم دادگاههاي صلاحيتدار به مجازاتهاي اخراج از خدمت وزارتخانه يا مؤسسه دولتي يا انفصال دائم از خدمت دولت محكوم شود فقط مستخدم دريافت سهم پس انداز خود و بهره متعلق به آن خواهد بود .

د- در ساير موارد علاوه بر پرداخت سهم پرداختي

مستخدم و بهره آن سهم پرداختي دولت و بهره آن با توجه به سنوات خدمت مستخدم بشرح زير محاسبه و باو پرداخت ميشود :

در پايان سال پنجم پنج درصد .

در پايان سال دهم پانزده درصد .

در پايان سال پانزدهم سي درصد .

در پايان سال بيستم پنجاه درصد .

در پايان سال بيست و پنجم هفتاد و پنج درصد .

در پايان سال سي ام بعد صد درصد .

تبصوه ۱- آن قسمت از وجوه پس انداز و بهره آن

كه بر اساس مقررات فوق به مستخدم يا باز ماندگان او قابل پرداخت نباشد بحساب مخصوص تأمين رفاه باز نشنگان و وظيفه بگيران و اريز و صرف تأمين رفاه باز نشنگان و وظيفه بگيران ميشود .

ماده ۸- به موجودي حساب پس انداز و بهره متعلق بآن در موقع پرداخت هيچگونه ماليات و عوارض تعلق نميگيرد و در صورت فوت صاحب حساب در جمع ارزش ماترك متوفي محاسبه نخواهد شد .

ماده ۹- توقيف وجوه پس انداز مذكور در اين قانون جز در قبال مطالبات دولت مجاز نميباشد .

ماده ۱۰- بانك رهنی ايران موظف است برابر شرايط مقرر در آئين نامه اي كه به پيشنهاد سازمان امور اداري واستخدامي كشور و وزارت مسكن و شهر سازي و وزارت رفاه اجتماعي به تصويب هيئت وزيران ميرسد در صورت تقاضاي صاحبان حساب به آنان وام بدهد .

ماده ۱۱- پرداخت كنندگان حقوق اعم از حقوق اشتغال يا باز نشنگي و وظيفه مكلف هستند در موقع پرداخت حقوق اقساط مربوط به باز پرداخت وام را كه طبق ماده ۱۰ به مستخدمين پرداخت شده است از حقوق آنان كسر و بحساب مربوط و اريز كنند .

مخبر كميسيون امور استخدام و سازمانهاي اداري - رضا پيرزاده

گزارش شور دوم از كميسيون امور اقتصادي و دارائي بمجلس شورای ملی

كميسيون امور اقتصادي و دارائي در جلسه

۱۳۵۳/۱۰/۴ با حضور نمايندگان دولت لايحه مربوط به تشكيل صندوق پس انداز مستخدمان رسمي كشوري را مطرح و مصوبه كميسيون امور استخدام و سازمانهاي اداري را در اين مورد عيناً تأييد و تصويب كرد .

اينك گزارش شور دوم آن را بمجلس شورای ملی تقديم مي دارد .

مخبر كميسيون امور اقتصادي و دارائي - امان الله ريگي

گزارش شور دوم از كميسيون مسكن و شهر سازي

بمجلس شورای ملی

كميسيون مسكن و شهر سازي در جلسه ۱۳۵۳/۱۰/۷ با حضور نمايندگان دولت لايحه مربوط به تشكيل صندوق پس انداز مستخدمان رسمي كشوري را مطرح و مصوبه كميسيون امور استخدام و سازمانهاي اداري را در اين مورد عيناً تأييد و تصويب كرد .

اينك گزارش شور دوم آن را بمجلس شورای ملی تقديم مي دارد .

مخبر كميسيون مسكن و شهر سازي - مهدي احمد احتشام شهیدی

گزارش شور دوم از كميسيون رفاه اجتماعي

بمجلس شورای ملی

كميسيون رفاه اجتماعي در جلسه روز شنبه ۱۳۵۳/۱۰/۷ با حضور نمايندگان دولت لايحه تشكيل صندوق پس انداز مستخدمان رسمي كشوري را براي شور دوم مورد رسيدگي قرار داد و مصوبه كميسيون امور استخدام و سازمانهاي اداري را در اين مورد تأييد و تصويب كرد .

اينك گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقديم مي دارد .

مخبر كميسيون رفاه اجتماعي - دكتر محمد حسن رهنوردی

رئيس - ماده اول قرائت ميشود .

(بشرح زير خوانده شد)

ماده ۱۲- بمنظور تأمين رفاه مستخدمان رسمي كشوري صندوق پس انداز مستخدمان رسمي كشوري طبق مقررات اين قانون تأسيس ميگردد .

تبصره ۱ - منظور از مستخدم رسمی، در این قانون مستخدمان رسمی مشمول قانون استخدام کشوری و دارندگان رتبه‌های قضائی و اعضای رسمی هیئت علمی دانشگاههای دولتی و مؤسسات آموزش عالی دولتی و مؤسسات پژوهشی دولتی است.

تبصره ۲ - مؤسسات دولتی غیر مشمول قانون استخدام کشوری در صورتیکه مقررات خاصی برای پس انداز کارکنان خود نداشته باشد مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون بر اساس مقرراتی که بتأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور خواهد رسید به تشکیل صندوق پس انداز اقدام نمایند.

تبصره ۳ - مستخدمان رسمی که بموجب قانون واگذاری بیمارستانهای وزارت بهداشت به جمعیت شیروخورشید سرخ ایران منتقل شده‌اند و همچنین کلیه مستخدمان رسمی کشوری که مؤسسه محل خدمت آنان مقررات خاصی برای پس انداز این قبیل کارکنان ندارند مشمول مقررات این قانون میباشند.

دلیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵۵ - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مکلفند همه ماهه از حقوق هریک از مستخدمان رسمی خود تا پانزده هزار ریال دودرصد و نسبت به مازاد آن تا سی هزار ریال سه درصد و نسبت به مازاد آن تا پنجاه هزار ریال چهار درصد بابت سهم مستخدم کسر و مابه‌التفاوت آن را تا شش درصد بابت سهم دولت از اعتبار خود بر آن اضافه کنند و بحساب صندوق واریز نمایند.

تبصره ۱ - حداکثر میزان حقوق مشمول پس انداز در این ماده به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تصویب هیئت وزیران قابل افزایش میباشد.

تبصره ۲ - وزارتخانه‌ها و مؤسساتی که مستخدمان رسمی مأمور خدمت در اختیار دارند و حقوق آنان را از اعتبار و بودجه خود پرداخت میکنند مکلفند همه ماهه

و جوه مربوط به سهم دولت و سهم مستخدم را بترتیب مذکور در این ماده بحساب صندوق واریز کنند.

دلیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵۵ - پس انداز مذکور در ماده ۲ بصورت سپرده در بانک رهنی ایران بنام هر مستخدم نگهداری و بانک مزبور مکلف است در دفاتر خود بنام هریک از مستخدمان مشمول این قانون دو حساب تحت عنوان حساب پس انداز سهم مستخدم و حساب پس انداز سهم دولت بطور جداگانه نگهداری کند و در پایان هر سال صورت وضعیت حساب او را پس از احتساب وجوهی که بابت بهره بوجه پس انداز اضافه میشود با اطلاع وی برساند.

تبصره - نرخ بهره متعلق به جوه پس انداز اعم از سهم مستخدم و سهم دولت با رعایت مقررات بانکی از طرف هیئت وزیران تعیین خواهد شد.

دلیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۵۵ - بهره‌ایکه به جوه پس انداز سهم مستخدم تعلق میگیرد کلاً بحساب سهم مستخدم اضافه میشود. **دلیس** - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۵۵ - دوسوم بهره متعلق به جوه پس انداز سهم دولت بحساب پس انداز سهم دولت اضافه میشود و یک سوم بقیه آن در حساب مخصوص واریز میشود تا طبق آئیننامه‌ایکه به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت رفاه اجتماعی به تصویب هیئت وزیران

میرسد به مصرف تأمین رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران و وراث قانونی مستخدمان فوت شده برسد.

دلیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۵۵ - بمنظور رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران دولت مکلف است ظرف حداکثر شش ماه در اولین سال تشکیل صندوق مبلغ شصت میلیون ریال و در سال دوم مبلغ چهل میلیون ریال بعنوان کمک بحساب مخصوص تأمین رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران واریز نماید.

دلیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷۵۵ - وجوه پس انداز و بهره‌ای که بحساب پس انداز مستخدم و سهم دولت طبق ماده ۴ تعلق میگیرد تا زمانی که مستخدم در خدمت دولت است بوی پرداخت نمی شود و در صورتیکه خدمت مستخدم خاتمه یابد بترتیب زیر عمل می شود:

الف - در صورت بازنشستگی و یا از کار افتادگی یا باز خرید خدمت مستخدم کلیه وجوه پس انداز سهم مستخدم و سهم دولت و بهره‌های مربوط با پرداخت می شود.

ب - در صورت فوت مستخدم کلیه وجوه پس انداز اعم از سهم مستخدم و سهم دولت و بهره‌های مربوط به تساوی یسن وراث قانونی مذکور در ماده ۸۶ قانون استخدام کشوری تقسیم می گردد و در صورتیکه وراث قانونی با شرایط مقرر در ماده ۸۶ قانون مذکور وجود نداشته باشد فقط سهم مستخدم و بهره آن طبق قانون مدنی بوره او تعلق خواهد گرفت.

ج - در صورتیکه مستخدم بموجب حکم دادگاههای صلاحیتدار بمجازاتهای اخراج از خدمت وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا انفصال دائم از خدمت دولت محکوم

در پایان سال پنجم پنج درصد.

در پایان سال دهم پانزده درصد.

در پایان سال پانزدهم سی درصد.

در پایان سال بیستم پنجاه درصد.

در پایان سال بیست و پنجم هفتاد و پنج درصد.

در پایان سال سی ام بعد صد درصد.

تبصره - آن قسمت از وجوه پس انداز و بهره آن

که بر اساس مقررات فوق بمستخدم یا بازماندگان او قابل پرداخت نباشد بحساب مخصوص تأمین رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران واریز و صرف تأمین رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران می شود.

دلیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۸۵۵ - به موجودی حساب پس انداز و بهره متعلق

بآن در موقع پرداخت هیچگونه مالیات و عوارض تعلق نمیگیرد و در صورت فوت صاحب حساب در جمع ارزش ماترک متوفی محاسبه نخواهد شد.

دلیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹۵۵ - توقیف وجوه پس انداز مذکور در این

قانون جز در مواردی که مطالبات دولت مجاز نمیشود.

دلیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت

خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰- بانک رهنی ایران موظف است برابر شرایط مقرر در آئین نامه ای که به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت رفاه اجتماعی به تصویب هیئت وزیران میرسد در صورت تقاضای صاحبان حساب به آنان وام بدهد.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۱۰** رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱- پرداخت کنندگان حقوق اعم از حقوق اشتغال یا بازنشستگی و وظیفه مکلف هستند در موقع پرداخت حقوق اقساط مربوط بپایز پرداخت وام را که طبق ماده ۱۰ مستخدمین پرداخت شده است از حقوق آنان کسر و بحساب مربوط واریز کنند.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم **ماده ۱۱** خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بمجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانم ها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده می شود.

۹- تقدیم لایحه راجع بمعاملات زمین، بوسیله آقای مهندس جابری انصاری، وزیر مسکن و شهرسازی

رئیس - آقای مهندس جابری انصاری بفرمائید. **مهندس جابری انصاری (وزیر مسکن و شهر سازی) -** جناب آقای رئیس، حضار محترم، لایحه ای که امروز تقدیم می گردد بر اساس مطالعاتی است که پیرو سیاست های دولت در امور مسکن بعمل آمده و لازم تشخیص داده شده که چنین لایحه ای تنظیم و تقدیم بشود این لایحه یکی از حلقه های پیوسته امور مسکن را تکمیل می کند باین ترتیب که اعتباراتی برای ایجاد صنایع گسترده

ساختمانی پیش بینی شده و در بودجه ای که در حجم خیلی عظیم برای تهیه واحدهای مسکونی در نظر گرفته شده لازمست صنایعی بوجود بیاید از طرف دیگر طرحهای مختلفی برای ایجاد این واحدهای مسکونی آماده گردیده و پیش بینی های لازم بعمل آمده است یکی از حلقه های اساسی در امر مسکن که این سیاست را بهم مربوط می کند ایجاد تسهیلات بیشتری در امر زمین است باقیمت مناسبتر و عرضه فراوانتر (صحیح است). این لایحه با این فلسفه تدوین گردیده زمین هایی که در دست عده ای محبوس گردیده و بلا استفاده افتاده پس از تصویب این لایحه این زمین ها به بازار عرضه خواهد شد و عرضه بیشتر زمین به تقاضای متناسب با احتیاجات طبیعتاً قیمت زمین را کاهش میدهد و یکی از عواملی که در تهیه مسکن مؤثر است، این عامل زمین است که باقیمت مناسبتری تحویل جامعه خواهد شد و نتیجتاً واحدهای مسکونی که ایجاد خواهد گردید با قیمت مناسبتر عرضه خواهد شد البته خیلی سریع نمی شود اطمینان داشت که این لایحه اثر خودش را بگذارد چون در یکی، دو ماه اول عرضه کنندگان زمین فکر خواهند کرد که این زمین ها را با قیمت های خیلی بالا می توانند بی بازار عرضه کنند ولی مسلماً بعد از مدت خیلی کوتاهی متوجه خواهند شد که زمینها آن قیمت قبلی را ندارند و امکان بورس سازی نخواهد بود و طبیعتاً این لایحه در پائین آوردن قیمت زمین و مسکن و بالتبعیجه در قیمت اجاره بها مؤثر خواهد بود (احسن) البته در جلسات کمیسیون به تفصیل راجع بمفاد مختلف این لایحه صحبت خواهد شد و از نظرات نمایندگان محترم مجلس استفاده خواهیم کرد و از راهنمایی هایشان نیز بهره مند خواهیم شد بنده خیلی خوشوقتم که این لایحه را امروز تقدیم مجلس شورای ملی می کنم (احسن - احسن).

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع بمجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی

رئیس - گزارش شور اول مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۳۰ آذرماه ۱۳۵۳ باحضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۱۷۸۹ مورخ ۱۳۵۳/۹/۱۲ دولت راجع بمجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی را که وصول آن در جلسه ۱۳۵۳/۹/۱۲ مجلس شورای ملی اعلام و بشماره ۱۴۱۷ چاپ شده است مطرح کرد و شرح زیر بتصویب رسانید.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی

ماده ۱- اسناد دولتی عبارتند از هر نوع نوشته یا اطلاعات ثبت یا ضبط شده مربوط بوظایف و فعالیتهای وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتهای دولتی از قبیل مراسلات - دفاتر - پرونده ها - عکس ها - نقشه ها - کلیشه ها - نمودارها - فیلم ها - میکروفیلم ها و نوارهای ضبط صوت که در مراجع مذکور تهیه و بآنها مراجع رسیده باشد.

اسناد دولتی سری اسنادی است که افشای آنها مغایر بمصالح دولت و مامملکت باشد.

اسناد دولتی محرمانه اسنادی است که افشای آنها مغایر بمصالح خاص اداری سازمان های مذکور در این ماده باشد.

ماده ۲- هر یک از کارکنان سازمان های مذکور در ماده ۱ که حسب وظیفه مأمور حفظ اسناد سری و محرمانه دولتی بوده یا حسب وظیفه اسناد مزبور در اختیار او بوده و آنها را انتشار داده یا افشاء نماید یا خارج از حدود وظایف اداری در اختیار دیگران قرار دهد یا بغير نحو، دیگران را از مفاد آنها مطلع سازد در مورد اسناد سری به حبس جنائی درجه ۲ از دو تا ده سال و در مورد اسناد محرمانه به حبس جنحه ای از شش ماه تا سه سال محکوم میشود همین مجازات حسب مورد مقررات در باره کسانی که این اسناد را با علم

و اطلاع از سری یا محرمانه بودن آن چاپ یا منتشر نموده و یا موجبات چاپ یا انتشار آنرا فراهم نمایند.

در صورتیکه افشای مفاد اسناد مذکور در اثر عدم رعایت نظامات یا در اثر غفلت و مسامحه مأمور حفاظت آنها صورت گرفته باشد مجازات اوسه ماه ناششماه حبس جنحه ای خواهد بود.

ماده ۳- هر یک از کارکنان سازمانهای مذکور در ماده ۱ یا اشخاص دیگر که اطلاعات یا مذاکرات یا تصمیمات سری و محرمانه دولتی را بنحوی از انحاء بکسی که صلاحیت اطلاع بر آنرا ندارد بدهد یا موجبات افشاء یا انتشار آنها را فراهم نماید عمل مرتکب در حکم افشاء یا انتشار اسناد سری یا محرمانه دولتی محسوب میشود.

تعقیب کیفری هر یک از جرائم مذکور در این ماده موقوف بتقاضای وزارتخانه یا مؤسسه یا سازمانی است که اسناد آن منتشر یا افشاء شده است.

ماده ۴- در صورتیکه اعمال فوق بموجب قوانین دیگری مستلزم مجازات شدیدتری باشد مرتکب بمجازات اشد محکوم خواهد شد.

ماده ۵- هرگاه انتشار یا افشای اسناد دولتی مذکور در این قانون متضمن جاسوسی یا جرائم دیگری باشد که رسیدگی بآن در صلاحیت دادگاههای نظامی است در دادگاههای مزبور رسیدگی خواهد شد.

ماده ۶- نیروهای مسلح شاهنشاهی از شهروندان مقرر در این قانون مستثنی بوده و تابع قوانین خود می باشد.

ماده ۷- آئین نامه طرز نگاهداری اسناد سری و محرمانه دولتی و طبقه بندی و نحوه مشخص نمودن نوع اسناد و اطلاعات توسط وزارت دادگستری تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد شد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه ۸ دی ماه ۱۳۵۳ باحضور نمایندگان دولت لایحه مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی را مطرح و مصوبه - کمیسیون دادگستری را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - علی کمالوند

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور موادری میگیریم خانم ها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۱- اسناد دولتی عبارتند از هر نوع نوشته یا اطلاعات ثبت یا ضبط شده مربوط بوظائف و فعالیت های وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتهای دولتی از قبیل مراسلات - دفاتر - پرونده ها - عکس ها - نقشه ها - کلیشه ها - نمودارها - فیلمها - میکروفیلما - و نوارهای ضبط صوت که در مراجع مذکور تهیه و با آن مرجع رسیده باشد.

اسناد دولتی سری اسنادی است که افشای آنها مغایر با مصالح دولت و یا مملکت باشد.

اسناد دولتی محرمانه اسنادی است که افشای آنها مغایر با مصالح خاص اداری سازمانهای مذکور در این ماده باشد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵۵- هر يك از كاركنان سازمانهای مذکور در ماده ۱ که حسب وظیفه مأمور حفظ اسناد سری و محرمانه دولتی بوده و یا حسب وظیفه اسناد مزبور در اختیار او بوده و آنها را انتشار داده یا افشاء نماید یا خارج از حدود وظایف اداری در اختیار دیگران قرار دهد یا بهر نحو، دیگران را از مفاد آنها مطلع سازد در مورد اسناد سری بجنس جنائی درجه ۲ از دو تاده سال و در مورد اسناد محرمانه به جنس جنحه ای از شش ماه تا سه سال محکوم میشود همین مجازات حسب مورد مقرر است درباره کسانی که این اسناد را با علم و اطلاع از سری یا محرمانه بودن آن چاپ یا منتشر نموده و یا موجبات چاپ یا انتشار آنرا فراهم نمایند.

در صورتیکه افشای مفاد اسناد مذکور در اثر عدم رعایت نظامات یا در اثر غفلت و مسامحه مأمور حفاظت آنها صورت گرفته باشد مجازات اوسه ماه تا شش ماه جنس جنحه ای خواهد بود.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵۵- هر يك از كاركنان سازمانهای مذکور در ماده ۱ یا اشخاص دیگر که اطلاعات یا مذاکرات یا تصمیمات سری و محرمانه دولتی را بنحوی از انحاء بکسی که صلاحیت اطلاع بر آنرا ندارد بدهد یا موجبات افشاء یا انتشار آنها را فراهم نماید عمل مرتکب در حکم افشاء یا انتشار اسناد سری یا محرمانه دولتی محسوب میشود.

تعقیب کیفری هر يك از جرائم مذکور در این ماده موکول بقضای وزارتخانه یا مؤسسه یا سازمانی است که اسناد آن منتشر یا افشاء شده است.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در سطر آخر ماده ۳ قانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولت بجای جمله (که اسناد آن منتشر یا افشاء شده است) جمله (که اطلاعات و یا تصمیمات و مذاکرات سری و محرمانه آن افشاء شده است) اضافه شود.

باتقدیم شایسته ترین احترام - امیر عباس جهانی
رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۵۵- در صورتیکه اعمال فوق بموجب قوانین دیگری مستلزم مجازات شدیدتری باشد مرتکب بمجازات اشد محکوم خواهد شد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید ماده ۴ قانون مجازات و افشاء اسناد محرمانه و سری حذف شود.

باتقدیم احترام - امیر عباس جهانی

رئیس - ماده ۵ قرائت می شود. چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران **ماده ۱۵۱-** از تاریخ تصویب این قانون سازمان صنایع کوچک ایران وابسته بوزارت صنایع و معادن تشکیل میشود.

ماده ۲۵۵- وظایف سازمان صنایع کوچک ایران که در این قانون سازمان نامیده میشود بشرح زیر است:

الف - تشویق و راهنمایی بخش خصوصی بسرمايه گذاری در صنایع کوچک و ایجاد صنایع کمکی.

ب - توسعه و بهبود صنایع کوچک و بالا بردن سطح مهارت کارکنان آنها.

ج - تأسیس مراکز پیمانکاری برای صنایع کوچک.

د - ایجاد تسهیلات مالی و اعتباری برای صنایع مزبور با رعایت این قانون و قانون برنامه بودجه کشور.

ه - برقراری تسهیلات در امور خرید ماشین آلات تهیه مواد خام مرغوب و مناسب، تهیه بازار مطمئن برای کالای آنها.

و - تأمین موجبات ادامه گسترش فعالیت نواحی صنعتی موجود و ایجاد نواحی صنعتی جدید.

ز - شناسائی وضع کلی و اقتصادی صنایع مزبور **ماده ۳۵۵-** کلیه اموال و دارائی و دیون و تعهدات و اعتبارات مصوب و مستخدمین سازمان صنایع کوچک و نواحی صنعتی ایران بسازمان منتقل میشوند.

ماده ۴۵۵- ارکان سازمان بشرح زیر خواهد بود:

شورا.
رئیس سازمان.

ماده ۵۵۵- شورای سازمان از وزیر صنایع و معادن، وزیر امور اقتصادی و دارائی، وزیر کار و امور اجتماعی، وزیر تعاون و امور روستاها، و وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه بودجه و رئیس کل بانک مرکزی ایران تشکیل میشود و ریاست آن با وزیر صنایع و معادن است. تصمیمات شورا با کثرت آراء قابل اجرا میباشد.

رئیس - در این قانون سازمان نامیده میشود بشرح زیر است:

الف - تشویق و راهنمایی بخش خصوصی بسرمايه گذاری در صنایع کوچک و ایجاد صنایع کمکی.

ب - توسعه و بهبود صنایع کوچک و بالا بردن سطح مهارت کارکنان آنها.

ج - تأسیس مراکز پیمانکاری برای صنایع کوچک.

رئیس - ماده ۵ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۵۵- هر گاه انتشار یا افشای اسناد دولتی مذکور در این قانون متضمن جاسوسی یا جرائم دیگری باشد که رسیدگی بآن در صلاحیت دادگاههای نظامی است در دادگاههای مزبور رسیدگی خواهد شد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۶ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۵۵- نیروهای مسلح شاهنشاهی از شمول مقررات این قانون مستثنی بوده و تابع قوانین خود می باشد.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۷ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷۵۵- آئین نامه طرز نگاهداری اسناد سری و محرمانه دولتی و طبقه بندی و نحوه مشخص نمودن نوع اسناد و اطلاعات توسط وزارت دادگستری تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه و پیشنهادها برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میگردد.

۱۱ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران

رئیس - گزارش شور اول تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه چهاردهم آبان ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای دکتر معتمد وزیری معاون وزارت صنایع و معادن لایحه شماره ۷۴۳۹۴ مورخ ۱۳۵۲/۱۲/۱۵ دولت مربوط به تشکیل سازمان صنایع کوچک و نواحی صنعتی ایران را که در جلسه ۲۱ اسفند ماه ۱۳۵۲ تقدیم و بشماره ۱۰۸۶

۶۵۵- وظایف شورا بقرار زیر است :

- ۱- تعیین خطه‌های کلی سازمان .
  - ۲- تعیین ضوابط برای تعیین و تشخیص صنایع کوچک .
  - ۳- اتخاذ تصمیم درباره نواحی صنعتی موجود یا تأسیس نواحی صنعتی جدید .
  - ۴- تشخیص صنایع کمکی موضوع بند الف ماده ۲ این قانون .
  - ۵- تعیین ضوابط برای مراکز پیمانکاری موضوع بند ج ماده ۲ این قانون .
  - ۶- بررسی و تأیید اساسنامه‌های شرکتهای دولتی موضوع ماده ۱۰ این قانون .
  - ۷- حق صلح و سازش نسبت به اختلافات و دعاوی .
- ماده ۷۵-** رئیس سازمان بالاترین مرجع امور اجرائی سازمان است و به پیشنهاد وزیر صنایع و معادن و تأیید شورای سازمان و تصویب هیئت وزیران از بین مستخدمین دولت برای مدت پنجسال منصوب میشود و انتصاب مجدد او بلامانع است .

ماده ۸- رئیس سازمان نماینده سازمان در کلیه مراجع قضائی و اداری است و حق انتخاب و کیل با حق توکیل تا یک درجه و داورا دارد و میتواند در هر مورد بمسئولیت خود قسمتی از اختیارات خود را بهر يك از کارمندان سازمان تفویض نماید .

ماده ۹- رئیس سازمان دبیر شورا است و جلسات شورا به پیشنهاد او و دعوت رئیس شورا تشکیل خواهد شد .

ماده ۱۰- سازمان میتواند باتصویب شورا برای انجام وظایف مندرج در ماده ۲ این قانون اقدام به تأسیس شرکت یا مشارکت با بخش دولتی و یا بخش خصوصی بنماید اساسنامه شرکتهائی که طبق این ماده تشکیل میشود پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور و شورای سازمان و تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین قابل اجرا خواهد بود .

ماده ۱۱- از تاریخ تصویب این قانون صدور پروانه تأسیس و بهره برداری از صنایع کوچک برعهده

سازمان خواهد بود و صاحبان صنایع کوچک موظفند مشخصات صنعت خود را بتسازمان اعلام نمایند .

ماده ۱۲- آئین نامه اجرائی این قانون پس از تأیید شورا بنا به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید و تازمانی که آئین نامه مذکور بتصویب نرسیده است سازمان طبق تبصره ۲۴ قانون بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور اداره خواهد شد .

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضایی زاده

گزارش شور اول از کمیسیون صنایع و معادن

بمجلس شورای ملی

کمیسیون صنایع و معادن در جلسه سوم آذرماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه تشکیل سازمان صنایع کوچک و نواحی صنعتی ایران را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون صنایع و معادن - حسین ایمان زهرائی

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه چهارم دیماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه تشکیل سازمان صنایع کوچک و نواحی صنعتی ایران را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است، نظری نیست؟ آقای جوانشیر بفرمائید .

جوانشیر - جناب آقای رئیس، همکاران محترم پیرامون لایحه قانون تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران که بظاهر لایحه‌ای کوچک و در بساطین دارائی محتوای مهمی است چند نکته را با جناب وزیر صنایع و معادن در میان می‌گذارم یکی از توصیه‌های سازمان

ملل متحد درباره صنایع کوچک چنین گویا است: نخستین گام و نخستین چراغی که در روستاها روشن می‌شود و نخستین کانال انرژی که در روستاها و دهات تارک متصل می‌شود نوید صنعتی شدن و انتقال روحیه صنعتی از مناطق بزرگ شهرها بروستاها و دهات عقب افتاده است بنابراین نقش صنایع کوچک زیر بنای بنیاد صنایع بزرگ است احتیاجات صنایع سنگین و احتیاجات روز مره مردم روستا نشین و شهر نشین متوسط از طریق صنایع کوچک تهیه و تأمین می‌شود از همه مهمتر در دوره انتقال از دوره انتقالی نظام کهن فنودالیه بدوره صنعتی شدن آنچه که یاری می‌کند کاراکتر و روحیه صنعتی است نقشی که صنایع کوچک بعهده دارند انتقال روحیه صنعتی بمناطق عقب افتاده است و این نقطه مهمی است که من انگشت روی آن می‌گذارم بنابراین از نقطه نظر جغرافیائی جنابعالی باید بسیار بسیار مواظب قضایا باشید صنایع کوچک بهیچوجه نباید در شهرهای بزرگ متمرکز بشود تهران و کرج و قزوین بحد کافی صنایع کوچک را در خود جمع کرده است در شعاع اطراف تهران هر جا قدم بگذارید دود کشتهای صنایع کوچک است که يك روزگاری با بی‌مبالائی هر چه تمامتر در دور و بیر تهران متمرکز شدند و جمعیت و ترافیک و هزاران بلایای دیگر برای این شهر ایجاد کردند در صورتیکه در نیشابور از اینها خبری نیست در بیرجند و قانات از روحیه صنعتی شدن خبری نیست در سیستان و بلوچستان از آثار صنعتی شدن کشور خبری نیست آقای وزیر باید یکی از شرایط واگذاری پروانه صنایع کوچک انتقال بمرکز خاص کشور باشد که در آنجا هنوز نظام کشاورزی حکمفرما است (صحیح است) باید این چراغها، لامپها، کارخانه‌ها رفت و آمدها و هیاهوی صنعتی در شهرهای عقب افتاده، در شهرکها و روستاها پایه گذاری شود بدین معنی است سوال کنم بینم تا این تاریخ که از ایجاد صنایع کوچک میگردد در سیستان و بلوچستان آماری دارید که بمن مرحمت بفرمائید که صنایع کوچک پایش بآن منطقه بآن استانها باز شده است یاخیر؟ مثلاً در شهرهای پرت و دور افتاده خراسان که منطقه بسیار وسیعی است برای تهیه و تربیت صنایع سبک و صنایع کوچک سرمایه گذاری شده است

یاخیر؟ آقای وزیر بنده بانهایت صداقت خدمت شما باید عرض کنم که در صنعت نباید کارشمانمایی باشد آنجا که در صنعت نمایش وارد شد آنجا که صنعت کار نمایشی پیدا کرد محتوای واقعی آن از دست میرود صنایع کوچک پایه گذار صنعتی کردن کشور است و طبق توصیه نامه‌های سازمان ملل متحد این قبیل صنایع باید در مراکز دور افتاده و در روستا نشینها و شهرکها که هنوز در این روحیه کشاورزی حکمفرما است پایه گذاری شود من خواستم از شما خواهش کنم اگر ممکن است در مورد مطالبی که عرض کردم توضیحاتی بفرمائید . خیلی متشکرم (احسن).

رئیس - آقای دکتر نجم آبادی بفرمائید .

دکتر نجم آبادی (وزیر صنایع و معادن) - جناب

رئیس مجلس شورای ملی، نمایندگان محترم لایحه‌ای که امروز در حضورتان مطرح است بهمین منظور آمده است که آقای جوانشیر بآن اشاره فرمودند اگر بمتن لایحه مراجعه بفرمائید می‌بینید که صنایع کوچک مملکت شاید در گذشته توجه کافی و زیادی به آنها نشده است در این لایحه سعی کرده‌ام که آنچه لازم است باین صنایع کوچک توجه شود و تسهیلات لازم برای آن قائل بشوم که واقعا نفع بگیرد و وظایفی که بعهده این قبیل صنایع در توسعه اقتصادی مسئول است بنحو احسن ایفاء کنند . جناب

جوانشیر اشاره میفرمائید به رابطه این صنایع در صنعتی کردن روستاهای مملکت کاملاً فرمایش صحیحی است در گذشته ما وزیر تعاون و امور روستاها راجز و شوری نداشتیم امروز بهمین علت عضو شورای مرکز صنایع کوچک، وزیر تعاون و امور روستاها را گذاشتیم که بتوانیم رابطه مستقیم بین روستایی و صنعتی شدن روستاها را فراهم بکنیم در همین زمینه است که ما در سالهای اخیر مقداری از این صنایع کوچک را در قلب روستاها داریم بوجود می‌آوریم . شاید اطلاع داشته باشید با وزیر تعاون و امور روستاها قراردادی منعقد کردیم از طریق سازمان گسترش صنایع ایران که یکصد و خرده ای صنعت کوچک در قلب روستاها بوجود می‌آورند که در این صنایع روستائیان ماشریک باشند تا هم درآمدشان زیاد بشود هم آن روحیه صنعتی که فرمودید بین آنها بوجود بیاید بنابراین واقعا همه آگاه هستیم که باین صنایع باید توجه بشود و باید رشد

و نموبکند و هم در مملکت دارای اثرات عمیقی خواهد بود بهمین دلیل این لایحه را تقدیم حضورتان کردیم که بما فرصت دهید تمام این خدمات را که اشاره کردیم چه مالی و اعتباری از لحاظ خرید ماشین آلات و بهبود روشها در صنایع، و چه مسائلی که در اینجا اشاره شده همه را در مملکت انجام میدهم و واقعاً همانطور که فرمودید، کارنامیشی نمی‌خواهیم بکنیم و در اقصی نقاط مملکت سعی می‌کنیم که باین صنایع کوچک همانطور که فرمودید توجه لازم را بکنم راجع به نقاطی که اسم بردید هنوز آمار دقیقی در دست ندارم ولی مطمئن هستم در تمام نقاط مملکت صنایع کوچک مأمور توجه هست و بآنها توجه و کمک می‌شود به خراسان اشاره فرمودید ما الان داریم در مشهد يك شهر صنعتی درست می‌کنیم تا صنایع کوچک دور هم جمع بشود و بتوانند از تهیلات استفاده بکنند و اینها صناعی نیستند که دودکشهایشان بلند باشد اینها صناعی هستند که بایک سرمایه کوچکی کار خودشان را شروع کرده‌اند. چهار پنج کارگر بیشتر ندارد و اینها هستند بقول جنابعالی زیر بنای صنعت مملکت را میتوانند درست کنند و حتماً هم باید بآنها توجه بشود ما این کار را می‌کنیم (احسن).

رئیس - آقای دکتر المونی بفرمائید.

دکتر المونی - یکی از لوايح بسیار مهمی که از طرف دولت داده شده است مربوط به سازمان صنایع کوچک است گرچه عنوان صنایع کوچک ممکن است اینطور اطلاق بشود که منحصرأ برای کار مشخص صنایع کوچک تأسیس می‌شود ولی همانطور که همکار محترم جناب جوانشیر فرمودند يك مملکت رو بنحول مملکتی که ۵۵٪ رشد اقتصادی دارد باید تلاش بکند که از همه نیروهای سازنده در جهت گردش، چرخهای اقتصادی استفاده بشود ما امروز میدانیم در روستاهای مملکت نیروی کار زیاد وجود دارد که از این نیروی کار متأسفانه آنطور که باید و شاید استفاده نمی‌شود بهمین جهت این نیروی کار به سمت شهرها سرازیر می‌شود و این مشکلات پایتخت ناشی از آن است که جمعیت از روستاها به شهرها و از شهرها به پایتخت گسیل داده شده است و

این يك برنامه خیلی اساسی و دامنه دار تر و وسیعتری لازم دارد یکی دیگر از دوستان آقای ایلخانی پور یادداشتی دادند در مورد اینکه تعمیرگاههای تراکتور در روستاها نیست باید این تعمیرگاهها بوجود بیاید که روستائیان مجبور نشوند بشهرها بیایند کاملاً این موضوع صحیح است واقعاً برنامه کشاورزی مملکت ما بآن درجه از امکانات رسیده که امروز ملت ایران را باین توسعه اقتصادی و صنعت چه از نظر صنایع کوچک و چه صنایع بزرگ آماده بکنند ولی این کار مقدار زیادی وقت و سرمایه گذاری و مربی می‌خواهد که ما بتوانیم از این نیروهای موجود کمال استفاده را بکنیم من می‌خواستم این تذکره را بدهم مخصوصاً در مورد صنعت فرش که امروز بعلمت صنایع سازنده تر و خلاق تر و صنایع مهمتری که بشهرها رفته عده زیادی از کارگران شهری باین قبیل صنایع جذب شده‌اند فرضاً اگر در کرمان کارخانه سیمان یا در یک شهر و استانی مثل خرابان و شیروان کارخانه‌های قند متعددی بوجود آمد، آن کارگرانی که در صنعت قالی بافی کار می‌کردند به اینجا آمده‌اند و در این کارخانه‌ها بکار پرداخته اند بناچار امروز باید برای حفظ صنعت قالی بافی که یکی از صنایع مهم ما در روستاهاست وسایل و شرایط لازم را برای آن روستائی یا آن کارگری که بصنعت قالی بافی روی می‌آورد فراهم آوریم که مثل کارگر قالی بافی در گذشته نباشد کارگر قالی بافی در دوره انقلاب کارگری است که از شرایط و محیط و کار مساعد و بیمه که متناسب با عصر انقلاب است واقعاً استفاده کند بهر صورت آقای جهانی هم یادآوری فرمودند که در مورد صنایع دستی آیا صنایع کوچک صنایع دستی را در بر خواهد گرفت اگر چنین است توضیح بفرمائید که دولت چه برنامه‌ئی برای این کار دارد؟ (احسن).

رئیس - آقای دکتر رئیسی بفرمائید.

دکتر رئیسی - با اجازه جناب آقای رئیس و همکاران گرامی من می‌خواهم درباره لایحه‌ای که در مورد صنایع کوچک است از موقعیت استفاده کنم و ضمن تأیید گفته‌های همکار عزیزم جناب آقای جوانشیر چند کلمه‌ای هم در مورد يك محلی که استان است و بآماري در حدود ۷۰۰ هزار نفر و طبق بررسی اداره

جغرافیائی ارتش ۶۰۰ هزار و بر حسب آمار کشوری که قبلاً انجام گرفته ۵۰۰ هزار نفر است و تا بحال هیچگونه کار صنعتی در آنجا انجام نگرفته چند کلمه‌ای بعرض برسانم بطور کلی قطبهای صنعتی که بعداً در کشور مانع گرفته برای ایجادش سه شرط اساسی لازم است اول منابع طبیعی که در آن محل وجود دارد و این یکی از شرطهاست دوم با در نظر گرفتن توزیع جمعیت و جلوگیری از هجوم بمناطق مختلف، سوم توزیع عادلانه امکانات مملکت تمام قسمتها. شرط اول شرط بزرگی است ولی اساسی نیست ممکن است در بعضی جاها منابع وجود نداشته باشد ولی با ارشادی که دولت می‌کند يك قطبی را در جای دیگر مملکت منابع طبیعی کافی ندارد ایجاد بکنند یعنی با معافتهای مالیاتی که برقرار می‌کنند توضیح بدهند که ممکن است در يك محلی، در يك استان و شهرستان - مردم آن محل که امکانات زیادی ندارند بیایند تقاضای ایجاد يك صنعت کوچک یا بزرگی را بکنند این با ارشاد دولت است که در این موقع، وقتی تقاضاهای زیادی میشود بیایند و راهنمایی بکنند و بآن محل کمکها و معافتهائی بدهند که مردم در آنجا بتوانند آن کار را انجام بدهند و آن صنعت را دایر کنند ما خوشبختانه از هر سه شرط برخوردار بودیم هم منابع داشتیم و هم از نظر هجوم جمعیت می‌بینیم که جمعیت تهران و شهرهای بزرگ سرسام آور است شما می‌بینید که ما از آنطرف کار شروع کرده‌ایم یعنی الآن اجازه تأسیس صنایع نمیدهم و برای آنها امکانات فراهم نمیکنیم جمعیت آنها نیروی کار انسانی آن مناطق در تهران جمع میشوند می‌آیند اینجا بصف می‌ایستند نا از امکاناتی که دولت بعداً در اختیار آنها میگذازد استفاده بکنند بر گردند به شهرستان خودشان حالا بآنها میگویند بشما خانه میدهم. بنا بر این از تمام شهرها می‌آیند تهران یعنی فرض کنید هر کس در شهر خودش خانه ندارد جاندارد و می‌آید تهران میگوید این امکانات را بمن بدهید حتی شنیدم که چند شهر جمعیتش کم شده آمده‌اند اینجا، وقتی بررسی عمیق میکنیم می‌بینیم تمام امکانات مال تهران شده و آن قانونی که تصویب شد و قرار شد که بعد از شعا ۸۱ کیلومتر (یک نفر) از نمایندگان

۱۲۰ کیلومتر) ۸۱ کیلومتر با ۱۲۱ کیلومتر کارخانه‌ها بوجود بیایند لذا نتیجه در دو سال اخیر ۱۴ کارخانه بسندگی و بافندگی در شهرستان قم ایجاد شد و بقیه در شهریار و کرج و قزوین و بقیه شهرستانها آنگونه که باید و شاید از این اقدامات و امکانات برخوردار نشده اند بهرحال من واقعاً ضمن اینکه خوشحالم برای آوردن این قانون از حضور جناب وزیر استفاده میکنم و این توجه رامیدهم که برای جلوگیری از این هجوم سراسر مردم شهرهای بزرگ بهترین راه این است ولو آنکه امکانات منابع طبیعی در بعضی محل‌ها نداشته باشیم که در محل خودشان بتوانند احتیاجات و مواد اولیه کارخانجات را برآورده کنند باوجود این باید تقاضاکنندگان ایجاد صنایع را بشهرستانها راهنمایی بکنند و امکانات برای آنها فراهم آورند.

رئیس - آقای دکتر نجم آبادی بفرمائید.

دکتر نجم آبادی (وزیر صنایع و معادن) - جناب

آقای رئیس نمایندگان محترم دو مطلب اینجا عنوان شد که بنده اجازه میخواهم خدمتان توضیح عرض کنم یکی اینکه واقعاً فلسفه صنایع کوچک در مملکت چیست؟ و ما کجا میتوانیم این صنایع را بوجود بیاوریم چون بنظر من این قلب و اساس مطلب است اکثر نمایندگان باین مطلب توجه دارند این صنایع را ما در کجا میخواهیم ایجاد بکنیم یا صنایعی هستند و ما میخواهیم کمک بکنیم در کجا است اینها در شهرهای مملکت ما هستند یا در روستاهای مملکت باید بوجود بیاید تا از ورود و هجوم مردم روستاها بشهرها جلوگیری کنند، درست فلسفه اش همین است که ما بدنبالش هستیم و عقب این کار آنقدر خواهیم رفت تا از تمام امکانات روستاها برای ایجاد یک زندگی بهتر برای آنها استفاده بشود و زندگی مرفه تری برای آنها بوجود بیاوریم و تباروش صنعتی در روستاها رخنه نکند ما نمیتوانیم شکل روستاها را عوض بکنیم بنابراین ایده و تمام فلسفه فکری ما کمک بکنیم صنایع کوچک است که در روستاها و شهرهای کوچک بتوانیم بوجود بیاوریم چون هم منابع طبیعی در اختیارشان هست برای خانه سازی میتوانند آجر درست کنند بایستی بلوک سیمانی درست کنند بوسیله این صنایع کوچک است که

میتوانند کسرو و ترشی درست بکنند و تمام اینها بر اساس منابعی است که در روستاها موجود است بر اساس این منابع میخواهیم هم شکل زندگیشان را عوض کنیم و هم زندگی بهتری برای روستائیان فراهم کنیم و بنده اطمینان میدهم بنمایندگان محترم که باوجود آمدن این سازمان یک اختیارات و یک امکاناتی منظور خواهد شد تا بتوانیم با کمک همکاران دیگرمان در وزارتخانه‌های دیگر این امر مهم را انجام بدهیم مسأله دوم اشاره شد به توزیع صنایع بر اساس جغرافیائی در مملکت بنده اگر خدمتتان عرض کنم که بیش از ۸۰ درصد از سرمایه گذاری جدید که در مملکت انجام میشود در شهرهای مختلف مملکت است شاید باور نفرمائید و این سیاستی است که امروز ما داریم دنبال میکنیم در گیلان در رشت ملاحظه میکنید که جزگونی باقی صنعت دیگر نبوده امروز صنایع الکترونیکی و الکتریکی در آنجا هست این صنایعی است که در پنج شش سال پیش در آنجا نبوده است (عباس میرزائی - کارخانه لامپ سازی هم در آنجا وجود دارد) بلی کارخانه لامپ سازی و غیره همه اینها چیزهایی است که در چند سال اخیر در رشت بوجود آمد، به خوزستان تشریف ببرید خواهید دید که در آنجا صنایع سنگین دارد بوجود میآید در اصفهان بوجود آمده که واقعاً یک استان کاملاً صنعتی است بشیراز برود می بینید که صنایع شیمیائی و الکترونیکی رخنه پیدا کرده در تمام مناطق کشور توزیع جغرافیائی صنایع صورت گرفته است همچنین در استان فارس کم کم صنایع کوچک و بزرگ الکترونیکی و شیمیائی رخنه پیدا خواهد کرد در توزیع جغرافیائی صنایع سعی ما بر این است ولی توجه داشته باشید که صنایع را باید بطوری در نقاط مختلف مملکت توزیع کرد که باوجود آمدن قطبهای صنعتی و بعد قطبچه‌ها یا قطبهای کوچکتر دوروبر قطبها، ما بایستی صنایع را در تمام مملکت رخنه دهیم. این کاری است که زمان می‌خواهد و نمیشود یک شبه انجام داد. بنابراین در دنبال این سیاستی که صنعت را به تمام نقاط مملکت ببریم و گسترش بدهیم تا بحال موفق بوده‌ایم و همین سیاست را دنبال خواهیم کرد. (آفرین) و امیدوارم تمام نقاط مملکت در آینده دارای صنایع مختلف بشود. متشکرم. (احسنت).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بهرود در شور مواد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون سازمان صنایع کوچک ایران وابسته بوزارت صنایع و معادن تشکیل میشود.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - وظایف سازمان صنایع کوچک ایران که در این قانون سازمان نامیده میشود بشرح زیر است:

الف - تشویق و راهنمایی بخش خصوصی ب سرمایه گذاری در صنایع کوچک و ایجاد صنایع کمکی.

ب - توسعه و بهبود صنایع کوچک و بالا بردن سطح مهارت کارکنان آنها.

ج - تأسیس مراکز پیمانکاری برای صنایع کوچک.

د - ایجاد تسهیلات مالی و اعتباری برای صنایع مزبور با رعایت این قانون و قانون برنامه و بودجه کشور.

ه - برقراری تسهیلات در امور خرید ماشین آلات، تهیه مواد خام مرغوب و مناسب، تهیه بازار مطمئن برای کالای آنها.

و - تأمین موجبات ادامه گسترش فعالیت نواحی صنعتی موجود و ایجاد نواحی صنعتی جدید.

ز - شناسائی وضع کلی و اقتصادی صنایع مزبور.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی در لایحه قانون تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران در بند الف ماده ۲ پیشنهاد میشود.

جمله (واولویت آنها در روستاها) بآخر بند الف اضافه شود.

باتقدیم احترام - مهندس حسین ایمان زهرائی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی در لایحه قانون تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران در بند و ماده ۲ پیشنهاد میشود.

جمله (واولویت آنها در روستاهائی که وضع جغرافیائی مناسب کشاورزی شدن ندارند) بآخر بند و اضافه شود.

باتقدیم احترام - مهندس حسین ایمان زهرائی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی در لایحه قانون تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران در بند ب ماده ۲ این جمله اضافه شود.

(و اختصاص صنایع جدید کشاورزی فقط در روستاها و شهرک‌های روستائی).

باتقدیم احترام - مهندس حسین ایمان زهرائی

رئیس - ماده ۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - کلیه اموال و دارائی و دیون و تعهدات و اعتبارات مصوب و مستخدمین سازمان صنایع کوچک و نواحی صنعتی ایران بسازمان منتقل میشوند.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - ارکان سازمان بشرح زیر خواهد بود: شورا.

رئیس سازمان.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - شورای سازمان از وزیر صنایع و معادن وزیر امور اقتصادی و دارائی، وزیر کار و امور اجتماعی وزیر تعاون و امور روستاها، وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه و رئیس کل بانک مرکزی ایران تشکیل میشود و ریاست آن با وزیر صنایع و معادن است.

تصمیمات شورا با اکثریت آراء قابل اجرا میباشد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی
احتراماً پیشنهاد مینماید در ماده ۵ لایحه قانون تشکیل
سازمان صنایع کوچک ایران کلمه با اکثریت آرا حذف
و بجای آن (نصف بعلاوه يك اعضا اضافه شود)

باتقدیم احترام - امیر عباس جهانی
رئیس - ماده ۶ قرائت می شود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۵ - وظایف شورا بقرار زیر است :

۱- تعیین خط مشی کلی سازمان .
۲- تعیین ضوابط برای تعیین و تشخیص صنایع
کوچک .

۳- اتخاذ تصمیم درباره نواحی صنعتی موجود یا
تأسیس نواحی صنعتی جدید .

۴- تشخیص صنایع کمکی موضوع بند الف ماده ۲
این قانون .

۵- تعیین ضوابط برای مراکز پیمانکاری موضوع
بند ج ماده ۲ این قانون .

۶- بررسی و تأیید اساسنامه های شرکتهای دولتی
موضوع ماده ۱۰ این قانون .

۷- حق صلح و سازش نسبت باختلافات و دعاوی .

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست ؟ (اظهاری
نشد) پیشنهادت رسیده قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی
در لایحه قانون تشکیل سازمان صنایع کوچک
ایران در قسمت ۳ ماده ۶ جمله (واولویت آن در روستاها)
باخر قسمت ۳ اضافه شود .

باتقدیم احترام - مهندس حسین ایمان زهرائی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در بند ۶ ماده قانون تشکیل
سازمان صنایع کوچک ایران کلمه (و تأیید) حذف شود .

باتقدیم شایسته ترین احترام - امیر عباس جهانی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد میشود در بند ۳ ماده ۶ لایحه قانون

تشکیل سازمان صنایع کوچک ایران بعد از کلمه (تصمیم
درباره) کلمه (گسترش) اضافه شود .

باتقدیم شایسته ترین احترام - امیر عباس جهانی
رئیس - ماده ۷ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - رئیس سازمان بالاترین مرجع امور
اجرائی سازمان است و به پیشنهاد وزیر صنایع و معادن
و تأیید شورای سازمان و تصویب هیئت وزیران از بین
مستخدمین دولت برای مدت پنج سال منصوب میشود و
انتصاب مجدد او بلامانع است .

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)
ماده ۸ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - رئیس سازمان نماینده سازمان در کلیه
مراجع قضائی و اداری است و حق انتخاب وکیل با حق
توکیل تا یک درجه و داور را دارد و می تواند در هر مورد
بمسئولیت خود قسمتی از اختیارات خود را بفرستد از
کارمندان سازمان تفویض نماید .

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)
پیشنهاد رسیده قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد میشود در ماده ۸ لایحه قانون تشکیل
سازمان صنایع کوچک ایران کلمه (باحق توکیل تا یک درجه)
حذف شود .

باتقدیم شایسته ترین احترام - امیر عباس جهانی
رئیس - ماده ۹ قرائت می شود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - رئیس سازمان دبیر شورا است و جلسات
شورا به پیشنهاد او و دعوت رئیس شورا تشکیل خواهد
شد .

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)
پیشنهاد رسیده قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید ماده ۹ لایحه قانون تشکیل
سازمان صنایع کوچک ایران بشرح زیر اصلاح شود :
ماده ۹ - رئیس سازمان دبیر شورا است و جلسات
شورا بنا به پیشنهاد رئیس شورا با رئیس سازمان و بدعوت
رئیس شورا تشکیل خواهد شد .

باتقدیم احترام - ادیب سمیعی

رئیس - ماده ۱۰ قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۰ - سازمان میتواند با تصویب شورا برای
انجام وظایف مندرج در ماده ۲ این قانون اقدام به
تأسیس شرکت یا مشارکت با بخش دولتی و یا بخش
خصوصی بنماید اساسنامه شرکتهائی که طبق این ماده
تشکیل میشود پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی
کشور و شورای سازمان و تصویب کمیسیونهای مربوط
مجلسین قابل اجرا خواهد بود .

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۱ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - از تاریخ تصویب این قانون صدور
پروانه تأسیس و بهره برداری از صنایع کوچک بر عهده
سازمان خواهد بود و صاحبان صنایع کوچک موظفند
مشخصات صنعت خود را بسازمان اعلام نمایند .

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۲ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - آئین نامه اجرائی این قانون پس از
تأیید شورا بنا به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن بتصویب
هیئت وزیران خواهد رسید و تا زمانی که آئین نامه مذکور
بتصویب نرسیده است سازمان طبق تبصره ۲۴ قانون
بودجه سال ۱۳۵۲ کل کشور اداره خواهد شد .

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)
لایحه و پیشنهادها برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط
ارجاع میشود .

۱۲- تقدیم لایحه گسترش کشاورزی پیشرفته در
قطبهای کشاورزی بوسیله آقای مهندس روحانی
وزیر کشاورزی و منابع طبیعی

رئیس - آقای مهندس روحانی بفرمائید .

مهندس روحانی - (وزیر کشاورزی و منابع طبیعی)

با اجازه مقام ریاست بنده در مقدمه سخن باید عرض
برسانم که انقلاب ایران با کار اصلاحات ارضی آغاز
شد . در طول ۱۰-۱۲ سال که گذشت ملت ایران موفق
شد که با اجرای قانون اصلاحات ارضی عدالت اجتماعی
را به معنی واقعی کلمه در سطح روستای مملکت بموقع
اجرا بگذارد . آنچه که از باقیمانده سیستم ارباب رعیتی
در مملکت ما باقیمانده بود در این ده بازده سال با وجود
آوردن شرکتهای تعاونی و شرکتهای سهامی زراعی با
آبجادهای بزرگ کشاورزی دولتی بارخه کردن
شکل و فکر صنعتی در روستاها امروز آن آثار شوم را از بین
بردیم و امروز صرف نظر از يك روجه مالکیت و روجه
آزادگی يك روجه تولیدی صنعتی هم در سطح روستاها
پیدا شده است و همانطوریکه جناب آقای وزیر صنایع و
معادن فرمودند ما در این راه هر روز بیشتر و عمیق تر جلو
خواهیم رفت . و تا روزی که نتوانیم روستاهای خودمان
را بصورت کارخانجات تولید مواد غذایی که در سر
زمینهای کشاورزی قرار گرفته باشند در آوریم تا آن روز
مشکلات زیادی هم خواهیم داشت .

از لحاظ تأمین و ارضاء احتیاجات مملکت خودمان
در این چند ساله اخیر به همت پیشوای عالیقدرمان در آمد
حاصل از منابع و ذخائر ملی ما از يك رقم ناچیزی، یادم
هست يك روزی در همین مملکت آرزوی ما این بود که
روزانه سیصد هزار لیتره در آمد نفت داشته باشیم . که با
ارقام آن روز يك میلیون دلار میشد و تصور میکردیم که در
آنصورت حقوق حقه خودمان را وصول میکنیم و امروز
ملاحظه میفرمائید ما بایک در آمد ۲۲ میلیارد دلار مواجه
هستیم و تازه این اول کار است (صحیح است) در آمد تولید
ناخالص ملی در سالی که گذشت در حدود ۳۴ میلیارد دلار
بود و این در آمد تولید ناخالص ملی با محاسبات مختلفی
که داریم با رشد ۱۲٪ در سال با نرخهای ثابت در سال
۱۳۶۱ یعنی در آغاز برنامه هفتم و آخر برنامه ششم به ۱۰۰
میلیارد دلار خواهد رسید .

حداقل اگر بفرس ملت ۴۰ میلیونی ایران در آن روز صاحب ۱۰۰ میلیارد دلار تولید ناخالص بود اگر ۲۰٪ آن را که صرف استهلاك و احتمالاً سود سرمایه‌های خارجی که در ایران سرمایه‌گذاری میشود بشود کم کنیم ۸۰ میلیارد دلار هزینه ملت ایران در سال ۱۳۶۱ خواهد بود. من معذرت می‌خواهم از این که با دلار ارقام را بیان میکنم چون دلار مقیاس بین‌المللی است برای اینکه بتوانیم خودمان را با سایر ملل مقایسه بکنیم آن را عنوان میکنم بنابراین هزینه ملت ایران در حدود سال ۶۱ حدود ۸۰ میلیارد دلار خواهد بود و اگر فکر کنیم ۳۰٪ از این مبلغ خرج خوراک مملکت ایران میشود نتیجتاً ۲۴ میلیارد دلار صرف مواد غذایی این مردم میکنیم تا بازار مواد غذایی ارضاء بشود. اگر فکر کنید از این مبلغ مقدار پنجاه درصدش خرج تبدیل فرآورده‌های خام به فرآورده‌های آماده و بمصرف حمل و نقل و توزیع برسد این همان مطلبی است که جناب وزیر صنایع و معادن فرمودند و حتی صنایعی که وابسته به صنایع دیگر است ایجاد صنایع و فرآورده‌های کشاورزی در روستاها و شهرکها و در همین قطب‌های صنعتی در کنار این روستاهای کشاورزی بوجود می‌آید از ۲۴ میلیارد دلاری که صرف تبدیل فرآورده‌های غذایی و کشاورزی بوده مجموعاً ۱۲ میلیارد دلار باید صرف تولید ناخالص مواد کشاورزی بصورت خام در کنار مزرعه داشته باشیم. تا بتوانیم مردم ایران را از نظر مواد غذایی ارضاء کنیم. استقلال اقتصادی خودمان را در مقابل خارجها حفظ کنیم - مملکتی که نیمی از مواد آن از خارج وارد میشود نمی‌تواند در پشت میزهای معامله و مذاکره مستقلاً بدون وابستگی حقوق خودش را تأمین کند. (احسن) ما برای بدست آوردن استقلال کامل اقتصادی باید یک خودبستگی کامل از نظر اقتصادی و کشاورزی داشته باشیم و این کوشش و سعی است که رهبر ما و دولت خدمتگزار ما برای رسیدن باین هدف شبانه‌روز بدنبالش هست (احسن).

از رقم ۱۲ میلیارد دلار احتیاجات مواد غذایی بصورت خام شاید یک میلیارد یا دو میلیارد دلارش را ما بتوانیم قبول کنیم از خارج وارد کنیم بنابراین آنچه که باقی میماند ۱۱ میلیارد دلار است و اگر در سال ۱۳۶۱ مجموع

اراضی زیر کشت ما ۵ میلیون هکتار با آبیاری منظم باشد که خود یک کوشش فوق‌العاده لازم دارد. بنابراین تولید هر هکتار در حدود دوهزار دلار باشد تا ما بتوانیم بچنین خودبستگی برسیم بنده برای اینکه یک مقیاس در اختیار خانمها و آقایان نمایندگان بگذارم باید عرض کنم که در شرایط حاضر که ارقام مشخصی داریم تولید ناخالص کشاورزی و دامپروری مادر حدود ۳ میلیارد دلار بوده است از این تولید بایستی که تولیدیم مملکت ۲/۵ میلیون تن گندم هم از ۶ میلیون تن جوارزش غلوفه‌ای را باید کسر کنیم آنوقت تولید کشاورزی آبی مادر حدود دوهزار و دویست میلیون تن میشود که در حدود ۲۰ بیلیون دلار باقیمت‌های سال ۱۳۵۱ است و اگر این را تقسیم کنیم به ۶۶ میلیون هکتار زمینهای که در مملکت است ۳/۶ میلیون هکتار اراضی آبی بطور ناقص و کامل آبیاری میشود، در آمد ناخالص هر هکتار تقریباً ۶۰۰ دلار است است مقایسه ۶۰۰ دلار و رساندن این ۶۰۰ دلار بدو هزار دلار نمایشگر این مطلب است که چه کوشش و مجاهدتی در نو کردن کشاورزی ایران در تکمیل اصلاحات ارضی در وارد کردن تکنولوژی بروستاها مملکت و حداعلا بهره‌برداری از آب و خاک باید بعمل بیاید بهره‌برداری از آب و خاک محدود مملکت، تبدیل کردن این ۶۰۰ دلار بدو هزار دلار یعنی ۳۳۰ درصد یعنی به ۳/۳ برابر در طول دهسال و این کار دشواری است واقعاً یک اعتقاد مذهبی میخواهد همه باید در کار کشاورزی معتقد باشند و با ایمان و وظیفه خود را انجام بدهند و این را باید عرض کنم که کشاورزی از صنعت جدا نیست، این نوع کشاورزی که ۲ هزار دلار در هکتار تولید میکند این خود یک صنعتی است (کاظم مسعودی - بامدیریت شما میشود.) خیلی کوشش باید بکنیم که دوهزار دلار در سطح ۵ میلیون هکتار زمین ایجاد بکنیم و من امیدوارم که با مساعی ایرانی و با غیرتی که در مردم این مملکت وجود دارد (احسن) بارهبری که از طرف شاهنشاه خواهد شد ما باین هدف برسیم و زود هم برسیم. باین مناسبت است که امروز لایحه‌ای آماده کرده‌ایم و تقدیم مجلس شورای ملی میشود در این لایحه رتوس و خطوط و استراتژی و خط مشی کشاورزی مادر آینده بعرض نمایندگان خواهد رسید و

امیدوارم این را تصویب بفرمائید. بنده در عمرم ۳ لایحه بسیار مهم خدمت شما تقدیم کرده‌ام و هیچوقت از خاطر فراموش نمیشود با اصطلاح یک اثری در زندگی خود من و خدمتانی که توانستم عرضه بکنم داشته است اول لایحه یکی کردن منابع آب در مملکت بود که با حمایت و پشتیبانی نمایندگان محترم در آن موقع تصویب شد. دوم لایحه ملی کردن صنایع برق مملکت بود و امروز لایحه سوم را تقدیم میکنم بعنوان گسترش کشاورزی پیشرفته در قطب‌های کشاورزی ایران در حقیقت لایحه‌ای که کشاورزی ایران را بصورت علمی در خواهد آورد آب است که با همت نمایندگان محترم ملی شد و در اختیار اقتصاد مملکت قرار گرفت فارغ از هر گونه احتکار و سوداگری، آب در اینکار با اولویت بخش خصوصی با حمایتی که دولت از بخش خصوصی خواهد کرد باید بصورت تولید در آید. در همان منطقه مردم باید مسکن و زندگی بهتری داشته باشند و از خدمات بیشتری بهره‌مند شوند و الا روستائی به شهر خواهد آمد و همین دشوار بهار در شهر بوجود خواهد آورد. بنابراین در کنار آن روستاها، شهرکها و صنایعی بوجود آید که جناب وزیر صنایع و معادن امروز لایحه‌اش را تقدیم کرده‌اند و در حقیقت مکمل قطب‌های کشاورزی خواهد بود و تولید مواد خام در آن قطب‌های کشاورزی است که در آن قطبها بصورت مواد ساخته شده در اختیار ملت ایران قرار خواهد گرفت.

یک نفر از نمایندگان - در مورد پنبه و پنبه کاران هم توضیحی بفرمائید.

مهندس روحانی (وزیر کشاورزی) - در این موقع

که این لایحه را تقدیم می‌کنم بنده به جنابعالی اطمینان می‌دهم که مشکل پنبه کاران در شورای اقتصاد مطرح و حل شده است و بانک مرکزی یک وام به صادر کنندگان پنبه خواهد داد تا بتوانند پنبه را صادر کنند و این کمک بزرگی است به خود صاحبان پنبه که قبض انبار پنبه را داشته باشند و ارائه دهند بانک ملی یا بانکهای دولتی دیگر وام بآب بهره تجارتمی خواهد داد بمقیاس ۸۰ درصد قیمت پنبه و با وجود اینکه قیمت هر کیلو پنبه درجه یک ۶۵ ریال است آنها هر پنبه‌ای را می‌دهند کیلویی ۶۵ ریال پول می‌گیرند و با اصطلاح اینکار تعدیل میشود با کمک وزارت صنایع و

معادن در حدود ۲۰ هزار تن پنبه مورد احتیاج صنایع دولتی در اولویت اول از کشاورزان و شرکت‌های تعاونی، در اولویت دوم از شرکت‌های سهامی زراعی و در اولویت سوم از سایر کشاورزان کیلویی ۶۵ ریال خریداری خواهد شد و این تصمیمی است که در شورای اقتصاد گرفته شده است.

(دکتر المونی - بهر حال جناب آقای وزیر، تقاضای

نمایندگان گیلان و مازندران این است که در حل مسئله پنبه جنابعالی اقدام بفرمائید) اطاعت میشود حتماً در این مورد تدابیری اتخاذ خواهد شد. موضوع سوم یکبارچه کردن و آماده کردن اراضی است برای اینکه ماشین آلات بآب بهره‌برداری کامل مورد استفاده قرار بگیرند در مقیاس وسیع و کاملاً اقتصادی در قطب‌هایی که دولت برای آنها تدارک و تأمین آب و زه‌کشی خواهد کرد. بنده بنظرم می‌آید که با جابجا کردن زراعت‌های مختلف و کوچک در نقاطی که سرزمین مساعدی نیستند و آب را تلف می‌کنند و بردن آنها به قطب‌هایی که از هر جهت مساعدند، توانستیم بسهولت تولید چغندر قند را از رقم ۲۰ تن به ۵۰ تن در هر هکتار برسانیم یعنی تقریباً با سه برابر شدن یا دو برابر شدن تولید، از این طریق میتوانیم خودبستگی نسبی در مواد اساسی مورد احتیاج مواد غذایی مردم را فراهم کرد. ما حساب کردیم در مواردی که با اجرای برنامه جابجا کردن و مستقر کردن واحدهای تولید کشاورزی در کنار راه‌ها بنا ارقام لازم و متناسب شبکه آبیاری ساخته شود هزینه ساختمان شبکه آبیاری معادل نصف قیمتی است که برای شبکه آبیاری خرج خواهد شد مضافاً اینکه میزان مصرف آب تقریباً به مقدار دوثلث کاهش پیدا خواهد کرد یعنی با همان مقدار آب میتوانیم ۵۰ درصد بر سطح زیر کشت بیفزاییم و هزینه زیر کشت نیز تقریباً یک‌ثلث کاهش پیدا می‌کند. قطعاً که ما فکر می‌کردیم حداقل ۲۰ هکتار باشد و ماشین آلات کشاورزی بتواند در یک حرکت از حداعلا کارائی ماشین استفاده کند و ماشین‌های سنگین در مزارع بکار برود. و علاوه غیر از شخم زدن در سایر فعالیت‌هایی که ماشین‌ها می‌توانند انجام دهد از جمله و جین کردن و برداشت محصول نیز بکار میرود. در جامعه با درآمد سرانه ۱۵۰۰ دلار سال

۱۳۵۶ و درآمد سرانه ۲۵۰۰ دلار در سال ۱۳۶۱ مزد کارگر آفتدر بالا خواهد بود و اشتغال در سایر بخش های اقتصادی در نوع خدمات و صنعت آفتدر زیاد خواهد بود که ما نمی توانیم ۵۵ درصد مردم ایران را در کار کشاورزی محصور کنیم مضافاً اینکه عدالت اجتماعی بما اجازه نمی دهد که ۱۲ درصد تولید ناخالص ملی از کشاورزی باشد و مردم از این ۱۲ درصد ارتزاق نکنند. ناگزیر همان تعداد افرادی که در کار کشاورزی کار می کنند و کم می شوند باید در بخش های دیگرش بکار پردازند. در این چند سال گذشته دیده ایم که سوداگران زمین کشاورزی را به زمین شهری تبدیل می کنند. در بعضی از نقاط مملکت دیده شده است که مثلاً در شمال کم کم برنجکاری صرفش بسیار کم شده است و مردم زمینهای خود را در اختیار جامعه شهری می گذارند بدون هیچگونه برنامه و بدون طرح جامع توسعه جهانگردی یا شهری. در این قانون پیش بینی شده است که جلوی این سوداگریها گرفته شود، زمینی که خاص کشاورزی است باید اختصاص به کشاورزی داشته باشد (احسن) و امکان يك طرح جامع بزرگ کشاورزی بدون طرح جامع توسعه اقتصادی مجاز نیست. اگر طبق طرح جامع توسعه صنعتی در يك گوشه ای يك قطب صنعتی بوجود آید، اراضی که برای کار کشاورزی نامساعدتر است باید طبق يك برنامه و طرحی باشد که دولت آن را تدارک دیده است، و هر کسی پیش خودش نمی تواند برنج زارها را به خانه های مسکونی یا محل های صنعتی تبدیل کند بهمین جهت در این لایحه پیش بینی های لازم در این مورد شده است. ما امیدواریم لایحه گسترش کشاورزی پیشرفته در قطب ها که در ۱۵ ماده و ۱۲ تبصره تقدیم نمایندگان محترم میشود، با دقت مورد مطالعه خانمها و آقایان قرار گیرد و همانطور که همیشه کمک کرده اید و با پیشنهادهای خود در کمیسیون، لایحه ای را که ما تقدیم قوه مقننه کرده ایم، بهتر مؤثرتر و پر معناتر بما پس داده اید بنده باز هم امیدوارم که این لایحه مورد بحث نمایندگان محترم قرار بگیرد و ما بتوانیم این لایحه را بهتر از آنچه

که تقدیم مجلس شده است تحویل بگیریم. امید بسیار داریم که باتصویب و اجرای این قانون دانش فنی و سرمایه و مدیریت توأم باعث به تولید و اعتماد و اطمینانی که برای سرمایه گذار واقعی پیدا میشود يك جهش قابل ملاحظه ای در امر کشاورزی ایران و صنایع وابسته به آن در ده سال آینده پیدا شود. خیلی تشکر می کنم و با اجازه لایحه را تقدیم ساخت مقدس مجلس می نمایم. (احسن) -

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۱۳ - اعلام تعطیلات زمستانی مجلس شورای

ملی - ختم جلسه

رئیس - چون طبق آئین نامه داخلی مجلس شورای ملی در دیماه چند روزی میتوانیم تعطیل داشته باشیم و همانطور که شاهنشاه کراراً فرموده اند بسیار بجا خواهد بود نمایندگان بحوزه های انتخابیه خود بروند و از خواسته های مردم اطلاع حاصل کنند این است که با اجازه خانمها و آقایان از امروز تا آخر دیماه جلسات مجلس شورای ملی را تعطیل میکنیم و جلسه علنی نخواهیم داشت مگر اینکه امری فوری پیش بیاید دولت تقاضای تشکیل جلسه علنی بکند. ولی خدمت خانمها و آقایان باید عرض کنم چون دولت رسیدگی بچند لایحه را تقاضا کرده است خواهش میکنم خانمها و آقایان قبل از اینکه بحوزه های انتخابیه خود حرکت بکنند با اداره کمیسیونها تماس بگیرند تا کمیسیون هائی که لازم است تشکیل شود در ظرف این چند روز لوایح مورد درخواست دولت را بررسی بکنند و من یقین دارم فرد فرد نمایندگان محترم بکارشان فوق العاده علاقمند هستند. شاید فراموش کردم از کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی تشکر کنم که چندین روز متوالی صبح و عصر و گاهی اوقات تا ساعت ۹ شب تمام اعضاء کمیسیون در جلسه حاضر بودند و نتیجه این بود که لایحه بودجه را باین خوبی تصویب کردند. بهمین مناسبت عرض میکنم سایر نمایندگان هم در کمیسیونهای

مربوط خودشان شرکت خواهند فرمود ناهمچگونه نقص و تأخیری در امر رسیدگی باین لوایح پیش نیاید و بعد از آن هم بحوزه های انتخابیه شان تشریف خواهند برد امیدوارم موفق باشید. جلسه آینده مجلس شورای ملی یقیناً به بهمن ماه موکول خواهد شد بنابراین با اجازه

خانمها و آقایان این جلسه را ختم میکنم تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید. (جلسه در ساعت یازده و پنجاه دقیقه صبح ختم گردید).

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی